

T.C.
KOÇARLI BELEDİYE BAŞKANLIĞI
KOÇARLI BELEDİYESİ
İDARİ YAPTIRIM YÖNETMELİĞİ

İşbu Yönetmelik 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 15'inci maddesi (b) bendine göre hazırlanarak, aynı Kanun'un 18'inci maddesi (m) bendi gereği Koçarlı Meclisine takdim edilmiştir.

KOÇARLI BELEDİYESİ
İDARİ YAPTIRIM YÖNETMELİĞİ

Giriş
Gerekeçe:

1580 Sayılı Belediye ve 3030 Sayılı Büyükşehir Belediye Kanunları yürürlükten kaldırılarak yerlerini 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 5216 Sayılı Büyükşehir Belediye Kanunları almıştır. 6360 sayılı yasa ile 45 mahalle ilçemize bağlanmıştır. Bu Kanunların yürürlüğe girmesiyle birlikte; Belediye emir ve yasakları ile ilgili mevcut yönetmeliğin günümüz ihtiyaçlarına cevap veremez hale gelmesi, ayrıca; İlçemizde yaşayan vatandaşlara daha iyi hizmet sunmak amacıyla özel düzenlemeler ve tedbirlerin alınması zorunlu hale gelmiştir.

5393 Sayılı Belediye Kanunu belediyelere öncelikli olarak, hizmet sunduğu "belde sakinlerinin mahalli müşterek nitelikte ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla her türlü faaliyet ve girişimde bulunmak" görevi verilmiş, bu görevi yerine getirirken de 5393 Sayılı Belediye Kanununun "Belediyenin yetkileri ve imtiyazları" başlıklı 15.maddesinin (b) bendinde Belediye Meclisine "Beldede huzur, sağlık ve esenliğin sağlanması için kanunların belediyeye verdiği yetki çerçevesinde yönetmelik çıkarmak, belediye yasakları koymak ve uygulamak, kanunlarda belirtilen cezaları vermek" yetkisi tanınmıştır.

Bu anlamda belediyeler, hizmet sunduğu belde sakinlerinin sosyoekonomik ve kültürel yapısını da dikkate alarak, şehrin huzurunu, sıhhat ve selametini temin etmek için yönetmelikler çıkarmak, bu yönetmeliklere uymayanlar hakkında cezai müeyyideler uygulamak yetkisine sahiptirler. Belediyelerin aldığı kararlara aykırı hareket edenler hakkında da 1608 Sayılı Belediye Cezaları ve 5326 Sayılı Kabahatler Kanunu uyarınca idari yaptırım kararları vermektedir.

2006 yılında çıkarılan ve o tarihten bu güne geçen süre içinde mevcut olan yönetmeliğin kurallarının günümüz şartları içinde ya şekil değiştirmiş, ya da tamamen ortadan kalkmış olması veya özel yasa ve yönetmelikler ile uygulama ve yaptırım sınırları belirlenmiş, ayrıca, Özel Kanun ve Yönetmeliklerle uygulamaları ve yaptırımları belirlenmiş olan birçok kural ve yasaklara bu yönetmelikte yer verilmemiş olduğundan emir ve yasaklarla ilgili bir uygulama yönetmeliği yapılmasının gerekliliği ortaya çıkmıştır.

BİRİNCİ KISIM

Genel Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1-Bu yönetmelik 03/07/2005 tarih ve 5393 Sayılı Belediye Kanununda verilen görevlerin yerine getirilmesinde 15 inci maddesinin (b) bendi gereğince belde sakinlerinin mahallî müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını belirli kurallar çerçevesinde karşılamak, kamu düzenini, genel sağlığı çevreyi ve ekonomik düzeni korumak amacıyla hazırlanmıştır.

Kapsam

MADDE 2-Bu yönetmelik, Koçarlı Belediyesinin yetki sınırları içerisindeki; tüm ilçe halkını, ilçe halkına hizmet veren tüm belediye birimlerini, ilçe halkına hizmet sunan ve belediye ruhsatına tabi olarak çalışan tüm müesseseleri ve çalışanları, herhangi bir müesseseye bağlı olmaksızın hizmet gören kişileri, tüm gerçek ve tüzel kişiler ile, tüm kamu ve özel kurum ve kuruluşları kapsar.

Dayanak

MADDE 3-Bu Yönetmelik,5393 sayılı Belediye Kanunu, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu, 3194 sayılı İmar Kanunu, 2872 sayılı Çevre Kanunu, 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun, 1608 sayılı Umuru Belediyeye Mütcellik Ahkamı Cezaiye Hakkında 16 Nisan 1340 tarihli ve 486 Numaralı Kanunun Bazı Maddelerini Muadil Kanun, 5728 sayılı Temel Ceza Kanunlarına Uyum Amacıyla Çeşitli Kanunlarda ve Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu, 394 sayılı Hafta Tatili Hakkında Kanun, 2559/5259 sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun, 4925 sayılı Karayolları Taşıma Kanunu, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu, 3572 sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Kanun Hükmünde Kararnamenin Kabulü Hakkında Kanun, 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu, Hayvan Sağlığı ve Zabıtası Yönetmeliği,, 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Kanunu, 2429 sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanun, 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu, 831 sayılı Sular Hakkında Kanun, 3516 sayılı Ölçü ve Ayar Kanunu, 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu, 4109 sayılı Asker Ailelerinden Muhtaç Olanlara Yardım Hakkında Kanun, 6831 sayılı Orman Kanunu, 4207 sayılı Tütün ve Tütün Mamullerinin Zararlarının Önlenmesine Dair Kanun, 5101/5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu, 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarının Korunmasına Dair Kanun, 7201 sayılı Tebligat Kanunu, 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun, 552 sayılı Kanun Hükmünde Kararname, 80 sayılı Hâl Kanunu, 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu, 14/07/2005 tarihli, 2005/9207 sayılı Bakanlar Kurulu kararıyla kabul edilen ve 10/08/2005 tarihli ve 25902 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına ait Yönetmelik, 13/04/2007 tarihli ve 2007/11882 sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik, 11/04/2007 tarihli ve 26490 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Belediye Zabıta Yönetmeliği ile Belediyelere görev yükleyen Kanun, Tüzük, Yönetmelik, Genelge ve diğer Mevzuatlar çerçevesinde

Tanımlar

MADDE 4- Bu Yönetmelik’te geçen;

- a) Belediye: Koçarlı Belediyesini,
- b) Belediye meclisi: Koçarlı Belediye Meclisini,
- c) Belediye encümeni: Koçarlı Belediye Encümenini,
- ç) Belediye başkanı: Koçarlı Belediye Başkanını,
- d) Başkan yardımcısı: Koçarlı Belediye Başkan Yardımcıları
- e) Zabıta müdürlüğü: Koçarlı Belediye Başkanlığı Zabıta Müdürlüğünü,
- f) Diğer müdürlükler: Koçarlı Belediyesindeki diğer müdürlükleri,
- g) İşyerleri: Bu Yönetmelikte adı geçen ve geçmeyen işyerleri ile gerçek ve tüzel kişileri,
- ğ) Yönetmelik: Bu Yönetmelik’i ifade eder.

İKİNCİ KISIM

Esenlik, Huzur, Sükûn, Düzen, Nizam, İntizam, Sağlık, Emniyet, Temizlik ile İlgili Uygulanması Gereken Belediye Emir ve Yasakları

BİRİNCİ BÖLÜM

Esenlik, Huzur ve Düzen ile İlgili Uygulanması Gereken Belediye Emir ve Yasakları
Huzur ve düzen

MADDE 5- (1) Toplumun huzuru ve düzeninin sağlanması için aşağıdaki esaslara uyulması zorunludur:

- a) Halkın huzur ve rahatını bozacak fiil ve hareketlerde bulunmak yasaktır.
- b) Ana yollarda, meydanlarda, genel taşıt araçlarında çalgıcılık ve satıcılık yapmak yasaktır.
- c) Cadde, meydan ve park gibi yerlerde izinsiz stant vesaire kurmak, mal teşhir etmek yasaktır.
- ç) Ses yükseltici hoparlörlü araçlarla ve bağırıp çağırarak satış veya reklâm yapmak, huzur bozucu neşriyat yapmak, havalı klakson çalmak yasaktır.
- d) Her türlü işyerinde veya diğer binalarda veya her türlü araçlarda, gece ve gündüz saatlerinde etrafı rahatsız edecek şekilde, teyp, radyo gibi cihazları kullanmak veya işyerlerin ön kısımlarına hoparlör koymak suretiyle yüksek sesle yayın yapmak yasaktır.
- e) İşyerlerinin ön kısımlarında işçiler veya çalışanlara müşteri celbi maksadıyla çığırkanlık yaptırmak, müşteriye zorlamak suretiyle işyerine girmesini sağlamak, çekmek, çekiştirmek hanutçuluk yapmak yasaktır.
- f) Açıkta, çevreye ve insanlara zarar verecek şekilde her türlü eşya taşımak yasaktır.
- g) Yapılışları, görünüşleri ve kokuları ile gelip geçenleri tiksindirecek, rahatsız edecek çöp, sakatat ve yaş deri gibi çöp sayılabilecek niteliği olan ya da olmayan her türlü malzeme ve eşyayı açıkta taşımak ve satmak, bir yere bırakmak yasaktır.
- ğ) İlgili idarelerden izin alınmadan, cadde, yol, sokak, park, bahçe gibi yerlerde halkın arzusu hilafına resim, film, fotoğraf vesaire çekmek yasaktır.
- h) Parklardaki banklarda, masalarda uyumak, yatmak, nahoş hal ve hareketlerde bulunmak yasaktır.
- ı) Umumi çeşmelerden ev ve işyerlerine hortum vesaire ile özel amaçlı su bağlamak, su almak, su satmak, bu yerlerden su alınarak eşya, halı, motorlu-motorsuz araç vesaire yıkamak, sabunlu ve kirli suyu insanların geçtiği yerlere akıtmak yasaktır.

- i) Meskûn mahallerde oturanların huzur ve istirahatlarını bozacak şekilde ses çıkarmak, geceleri saat 22.00'den sonra sessizliği bozacak ve uyumaya mani olacak fiil ve hareketlerde bulunmak yasaktır.
- j) Sokak yön levhalarını, numaralarını, umumi çeşme musluklarını, çöp kutularını ve benzerlerini tahrip etmek, sökmek, bozmak, çalmak, işlevsiz hale getirmek, çöp kutularını eşelemek yasaktır. Bu fıkranın çocuklar tarafından ihlali halinde ebeveynleri sorumludur.
- k) Düzenlenmiş alanlarda ve parklarda çimenlere ve çiçeklere basmak, çiğnemek, tahrip etmek, ağaç ve fidanlara zarar vermek yasaktır.
- l) Parklarda, caddelerde, yollarda, kaldırımlarda ve umuma mahsus alanlarda kabuklu yemiş artıklarını yerlere dökmek ve atmak yasaktır.
- m) Binaların, abidelerin, korunması gerekli olan kültürel varlıkların, yeraltı ve yer üstü geçitlerin, camiler ve her türlü ibadet yerlerinin yüzlerini, duvarlarını, cadde, sokak ve tretuvarları tebeşir, yağlı boya, katran vesaire ile karalamak, buralara yazı yazmak, çizmek ve kirletmek yasaktır.
- n) Kamuya ait yerlerde bulunan ağaçların dallarını koparmak, kesmek, bankları ve oturma gruplarını tahrip etmek, park oyun araçlarına zarar verecek şekilde kullanmak, sökmek, çalmak ve her türlü zarar vermek yasaktır.
- o) Dükkân ve binaların sokağa bakan yüzeyine izinsiz ve ilgili birimden uygunluk görüşü almadan reklâm panosu takmak, caddeye dikey olarak ilan ve reklâm asmak, caddelerin görüntü ve manzarasını bozacak şekilde dükkânların önüne kirli bezle gölgelik yapmak yasaktır.
- ö) İnşaatlarda işgaliye ödenen tahta perde ile çevrili kısım haricinde herhangi bir iş yapmak, işgaliye ödenen kısımdaki yol veya tretuvarların vasfını bozmak yasaktır.
- p) Toprak, kum, mıcır, kömür, talaş gibi maddeleri taşıma sırasında yollara, açık alanlara ve yerlere dökmek yasak olup, gerekli önlemleri almak ve taşıma esnasında araç üzerine branda çekmek zorunludur.
- r) Dükkânların sokak veya caddeye bakan yüzeylerine belediyeden izin alınmaksızın çivi, çengel vesaire çakıp mal asmak suretiyle görüntü kirliliğine yol açmak yasaktır.
- s) Yaya yolu ve kaldırımlarda, kızak, paten, kayak ve bisiklet ile dolaşmak, bu iş için ayrılan özel yollar haricinde motorlu bisiklet, mopet ve mobilet gibi aletler ile dolaşmak suretiyle huzur ve sükûnu bozmak yasaktır.
- ş) Şehir içersinde bulunan boş arsaların etrafını tahta perde, tel örgü gibi şeylerle çevirip kapatmak zorunludur.
- t) İşyerinin önüne proje dışı çıkma ve parmaklık yaparak yer kazanmak, buralarda malları satışa arz etmek yasaktır.
- u) Her türlü kazılarda emniyet tedbiri almak ve buralara uyarıcı levhalar koymak zorunludur.
- ü) Taş, kum, moloz, cüruf, hafriyat toprağı ve yıkıntı atığı, hurda vesaire taşıyan araçlarla yollara ve caddelere zarar vermek yasaktır.
- v) Her türlü yıkımlarda etrafı rahatsız edecek toz, toprak ve diğer malzemelerin etrafa yayılmaması için inşaat sahibi ve fenni mesulünce gerekli tedbirleri almak zorunludur.
- y) Belediyeye ait yapı, bina, araç ve tesislere zarar vermek, kirletmek, boyamak, kâğıt vesaire gibi materyalleri yapıştırmak yasaktır.
- z) Tadilat ve yıkım sonunda, atık ve enkazı bulunduğu yerden kaldırmak zorunludur.
- aa) Yapılarda, bina tamirlerinde ve diğer yerlerde kullanılacak her türlü malzemeyi sokaklarda işlemek, bu malzemeleri gelip geçenlere rahatsızlık verecek şekilde taşımak, yollara ve tretuvarlara bırakmak yasaktır.
- bb) Kum, kireç, demir ve çimento gibi malzemeleri tretuvar ve yollara bırakmak yasaktır.

- cc) Her türlü inşaat faaliyetlerinde toz, moloz parçası ve gürültü gibi etrafı rahatsız edici şeylere mani olmak amacıyla bina cephesine sac veya branda çekilmesi zorunludur.
- çç) Özel ve toplu taşıma araç sürücüleri tarafından seyir halindeyken yoldan geçen yayaların üzerine çamurlu ve pis su sıçratmak yasaktır.
- dd) Spor alanları dışında umumun yararlandığı yerlerde top oynamak yasaktır.
- ee) Turist olarak şehre gelen yabancılara, ilgili kurumlardan tercümanlık belgesi olmadan ve turistlerin rızası dışında zorla tercümanlık yapmaya çalışmak yasaktır.
- ff) Ev ya da bahçede veteriner raporu alınmadan kedi, köpek gibi süs hayvanları bulundurmak yasaktır.
- gg) Komşularını ve çevreyi rahatsız edecek şekilde ilgili kanunlara aykırı şekilde hayvan beslemek yasaktır.
- ğğ) Konut alanlarının bulunduğu yerlerde pazar günleri yapılacak her türlü, tadilat, tamirat, inşai faaliyet gibi işlerde sabah saat 10.00' dan önce, akşam hava karardıktan sonra çalışmak yasaktır. Yapılmasında kamu yararı olan ve acil sonuçlanması gereken işlerde, belediye tarafından izin verilenler çalışabilir.
- hh) Kaldırımların üzerine veya kaldırımı sökerek belediyenin izni olmadan taş, karo, parke, halı gibi şeyler döşemek yasaktır.
- ıı) 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı günlerinde özel işyerlerini kapatmak ve işyerlerine bayrak asmak zorunludur. Aykırı hareket edenler hakkında tutanak düzenlenip, mülki amirliğe sunulur.
- ii) Binaların ortak kullanım alanlarını, kat maliki veya yöneticinin izni olmadan kullanmak veya işgal etmek yasaktır.
- jj) Meskûn mahallerde, her türlü nakliye, taşıma, boşaltma işlerini iş günlerinde sabah 07.00-10.00, akşamları 19.00 -21.00 saatleri arasında, cumartesi ve pazar günleri ise sabah saat 10.00-12.00 akşamları ise 17.00-19.00 saatleri arasında yapmak zorunludur.
- kk) Cadde ve sokakları kazmak suretiyle tahrip etmek ve ettirmek yasaktır.
- ll) Herhangi sorunu olmadığı halde belediyeye gereksiz yere şikayette bulunmak yasaktır.
- mm) Dükkân, fırın ve fabrika gibi ateş kullanan esnafların, işyerindeki bacalarını periyodik olarak temizleyip, tamir ettirmeleri zorunludur.
- nn) Belediye zabıta ve diğer görevlilerin ikaz ve uyarılarını dikkate almak zorunlu olup, uyarılara karşı gelmek, hakaret etmek, görevin yapılmasını engellemeye çalışmak yasaktır.
- oo) Binalardan dışarı çıkan soba borusu, baca, klima ve klima suyu, kanalizasyon, fosseptik ve her türlü sanayi, kirli suların akıntı ve sızıntılarına karşı gerekli tedbirlerin alınması zorunludur.
- pp) Parklarda ve Belediyece yasaklanıp halka duyurulan yerlerde, mangal yakmak yasaktır.
- rr) Yol ve Kaldırım üzerine her çeşit işaret levhası, reklam panoları konulması dikilmesi yasaktır.

İKİNCİ BÖLÜM
Temizlikle İlgili Emir ve Yasaklar
Temizlikle ilgili hükümler

MADDE 6- (1) Aşağıdaki hükümlere uymak zorunludur:

- a) Her ne şekilde olursa olsun yerleri kirletmek yasaktır.
- b) Her türlü temizlik esnasında toz, cüruf, kül, toprak gibi şeylerin etrafa yayılmasını önleyici tedbirleri almak mecburidir.
- c) Yol ve caddelerdeki kanalizasyon ve baca menfezlerini tıkayacak madde atmak yasaktır.
- ç) İzinsiz kanal bağlamak yasaktır.
- d) Deri, gübre, paçavra gibi şeyleri yerlere sermek, dökmek ve kurutmak yasaktır.
- e) Duvarlara her türlü yazı yazmak, resim yapmak, izinsiz afiş ve reklâm asmak yasaktır.
- f) Yollara paspas atmak yasaktır.
- g) Her türlü eşya ve malzemenin yükleme, taşıma, boşaltma ve tamiri sırasında yerlere zarar verilmesi, kirletilmesi, vasfının bozulması yasaktır.
- ğ) Araç tamirâtı esnasında yolları ve tretuvarları tahrip edip, kirletmek yasaktır.
- h) Apartmanlarda çöpleri çöp kabı veya konteynıra atmak mecburi olup, çöp bidonlarını soba kovaları ve evsel çöpleri apartmanlardaki merdiven sahası ile tüm ortak kullanım alanlarına koymak yasaktır. Tıbbi atıkları normal çöp kaplarına atmak yasak olup, tıbbi atıkların korunmalı ve özel donanımlı araçlarla aldırılması mecburidir.
- ı) Çöpleri belirlenen ve belediyece ilan edilen çöp toplama günü ve saatleri dışında, dışarı çıkarmak veya etrafa koymak yasaktır.
- i) Kapı, pencere, balkon, teras gibi yerlerden caddeye, sokağa veya arsaya, her türlü çöp dökmek, bulaşık suyu boşaltmak, halı ve sofra bezi vesaire silkelemek yasaktır.
- j) Binalarda yağmur suyu borularını tabana kadar indirmek, kırık, delik ve bozuk yağmur oluklarını tamir ettirmek zorunludur.
- k) Bahçe duvarı, kapı, bina cephesi gibi yerleri boyarken lüzumlu koruyucu tedbirleri almak mecburi olup, gelip geçenlere zarar vermek yasaktır.
- l) Bina yüzlerini ve dükkân vitrinlerini gece saat: 22.00 ile sabah 07.00 saatleri dışında yıkamak, sabunlu pis suları kaldırıma taşımak, caddelere, sokaklara akıtmak, bu sulardan gelip geçenlerin zarar görmesine sebebiyet vermek yasaktır.
- m) Cadde ve yol tarafına bakan bina balkonlarından, halı, kilim gibi eşyalar silkelemek, dışarıdan görülecek şekilde ve suları gelip geçenlerin üzerine dökülecek yönde çamaşır asmak yasaktır.
- n) İşyerlerinde çöp konmaya uygun, çöp kabı bulundurmamak mecburidir.
- o) Cadde, yol ve kaldırımlar üzerinde halı ve benzeri eşya ve araç gereçleri yıkayarak, sularını yollara akıtmak yasaktır.
- ö) Aşağıda çöp ve süprüntü kapsamına girmeyen sahipsiz her türlü hayvan leşleri dışında, çöp ve süprüntü kapsamına girmeyen maddelerden olan; her türlü inşaat artıkları, taş, tuğla, moloz, çimento ve kireç torbaları, kereste, demir malzemeleri ve atıkları, boya atık malzemeleri, bilumum imalathane, işyeri

ve fabrika atıkları, tamir edilen yol atıkları, yol çamur ve molozları, budanan, kesilen ve kırılan ağaç ve ağaç dalları, park, bahçe, sebze ve meyve bahçesi atıkları, kalorifer kül ve cürüfları gibi maddeleri herkes kendi imkânlarıyla temizleyip, toplamak ve belediyeye ait çöp imha sahalarına taşımak zorundadır. Bunları yapmamak, çöp imha sahalarından başka yerlere, belediyece kamuya ait ortak alanlara takılan, konulan, muhtelif yerlere sabitlenen çöp kaplarına koymak, dökmek, atmak ve attırmak yasaktır.

p) Cumartesi ve pazartesi günleri saat 11.00 ile 14.00 haricindeki zamanlarda halı, kilim gibi şeyler silkelemek yasaktır.

r) İşyerlerinin ön tarafını süpürmek, karlı havalarda evlerin, apartmanların ve işyerlerinin muhtelif yerlerinde veya yaya kaldırımlarında biriken karları, işyeri ve evlerinin ön kısmına isabet edenlerin temizlemesi ve gerekli önlemleri alması zorunludur.

s) Binalardan dışarıya çıkan her türlü soba borusu, baca, umumi tuvalet, yağmur suyu ve diğer atık su giderlerinden akan, damlayan temiz ya da kirli sulara önlem almak, arızasını tamir etmek, yağmur suyu borularını tabana kadar indirmek zorunludur.

ş) Balkon, pencere ve teraslara, etrafı rahatsız edici koku neşreden madde sermek ve kurutmak yasaktır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Sağlık, Emniyet, Esenlikle İlgili Emir ve Yasaklar

Sağlık, emniyet ve esenlik

MADDE 7- (1) Aşağıdaki fiil ve hareketleri yapmak yasaktır:

a) Yol, meydan, park ve bahçelerde, umuma mahsus olan, halkın gelip geçtiği yerlerde oyuncak tüfekte atış talimi yapmak, yaptırmak yasaktır.

b) Meydan, yol ve kaldırımlarda her türlü tamirat işlerinin yapımında ve hafriyat alımlarında gerekli olan tedbirleri almak zorunludur.

c) Foseptik çukurların ve su kuyularının üzerini kapatmak mecburi olup, bunların sızıntı yapmasına sebebiyet vermek yasaktır.

ç) Pencere, balkon, teras gibi yerlere, lüzumlu tedbirleri almadan çiçek, saksı, testi gibi şeyler koymak, asmak yasaktır.

d) Her türlü binalarda üst kat banyo, mutfak veya umumi tuvaletten alt kata yan bitişiğindeki binalara su sızmasını önleyecek gerekli tedbirleri almak ve arızayı gidermek zorunludur.

e) Büyük ve küçük her türlü hayvan ölüsünü açıkta bırakmak, umuma mahsus yerlere atmak veya gömmek yasaktır.

f) Mesken ve işyerlerinin cadde ve sokağa bakan cephelerine konulan, takılan tente, saçak veya siperliklerin yükseklikleri 2.50 (iki buçuk) metreden az olamaz, o cadde veya sokaktaki emsallerinden geniş, dar, yüksek veya alçak olamaz. Bu konuda belediye, tip uygulama için ölçü ve standart getirmekte serbesttir. Bu kurala uymak zorunludur.

g) Ev ve işyeri sobalarında, lastik ve yanık yağ gibi maddeleri yakarak etrafa koku ve duman gibi şeylerle zarar vermek yasaktır.

ğ) Her türlü binalarda mülkiyet sahibince yan binalar, bitişiğindeki ve çevresindeki daireler ve binalardakilerin güvenliğini tehlikeye düşürücü durum belediye birimleri tarafından tespit edildiği takdirde gerekli güvenlik önlemini almak zorunludur.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Evcil Sokak Hayvanları ve Ahırlar ile İlgili Hükümler

Evcil ve sokak hayvanı ile ahırları

MADDE 8- (1) Evcil ve sokak hayvanları ve hayvan ahırları ile ilgili uyulması gereken hükümler aşağıya çıkarılmıştır:

- a) Evcil ve süs hayvanları, kümes, ahır ve ağıl hayvanlarını sokaklara başıboş bırakmak; park, bahçe, arsa, cami ve diğer mabetlerin avlularında, umuma mahsus yerlerde otlatmak ve bu hayvanların hacetlerini umumi yerlerde gidermelerini sağlamak yasaktır.
- b) Belediyeden izin almadan, hayvan sağlık belgesi olan menşei şahadetnamesi ve hayvan sağlık raporunu ibraz etmeden, sirk hayvanı veya başka hayvanlar şehre sokulamaz ve bunlar şehrin içinde bir yerden bir yere götürülemez. Nakle ait tertibatın özellikleri belediyenin ilgili memurlarınca tespit edildikten sonra söz konusu hayvanlar şehre sokulur ya da nakil yapılır.
- c) İlgili Belediyeye kayıt edilmemiş, numara almamış, aşılama işleri süresi içinde yapılmamış, tasmatsız, ağızlıksız, yularsız veya yuları gelip geçenlere zarar verecek kadar uzun, sahibi elinde tutulmaksızın etrafa zarar verecek şekilde hayvan dolaştırılmaz, bu gibi hayvanlar serbest, başıboş bırakılmaz, veteriner sağlık karnesi olmayan ve aşıları yapılmamış evcil hayvanlar evde beslenemez.
- ç) Büyük ve küçük her türlü hayvan ölüleri her nerede olursa olsun açıkta bırakılmaz, umuma mahsus yerlere atılmaz veya izinsiz gömülemez, ahır ve ağıl hayvanlarının ölüleri bu hususta belediyece hazırlanmış özel vasıtalarla nihai işlemi yapılacak yere kadar, but hayvanın nakli kabul edilecek tarife göre yapılacaktır. Hayvan ölüleri, hayvan sahipleri tarafından kokuşmaya meydan verilmeden şehir dışında hayvanların gömülmesi için ayrılan hayvan mezarlıklarına, diğer hayvanlar tarafından eşelenip çıkarılmayacak surette gömülebilir. Bunlar gıda maddelerine veya insanlara mahsus eşyayı nakle veya insan taşımaya mahsus araçlarla taşınmaz.
- d) Kedi, köpek, kümes ve diğer hayvanların ölülerini kokutmadan, bu iş için ayrılan mezarlıklara ve hususi yerlere, hayvanlar tarafından çıkarılmayacak ve koku neşretmeyecek şekilde gömmeli ya da temizlik veya veteriner araçlarına teslim edilmelidir.
- e) Bulaşıcı hastalıklar neticesinde veya şüpheli olarak ölen hayvanları mahalli belediye başkanlıklarına veya müdürlüklerine haber vermek ve bu gibi hayvanlar için Hayvan Sağlık Zabıtası Nizamnamesi hükümlerine göre işlem yaptırmak zorunludur.
- f) İlgili belediyeden izinsiz olarak ev ya da bahçede veteriner sağlık raporu alınmamış kedi, köpek, kümes hayvanı ve diğer süs hayvanları bulundurulamaz, bunlar için kümes ve kulübe yapılamaz.
- g) Hayvanlara kötü davranmak, acımasız ve zalimce işlem yapmak, dövmek, aç, susuz ve aşırı soğuğa, sıcağa maruz bırakmak, bakımlarını ihmal etmek, fiziksel ve psikolojik acı çektirmek, işkence yapmak, eziyet etmek ve hayvanları gücünü aştığı fiillere zorlamak yasaktır.
- ğ) Şehir içinde etrafa zarar verebilecek şekilde, tasmatsız köpek vesaire gibi hayvan dolaştırmak, otlatmak, hayvanları para toplamak amacıyla oynatmak yasaktır.
- h) Yol, meydan, bulvar ve açık alanlarda, hayvan kesim yerleri dışında umuma mahsus yerlerde izinsiz olarak hayvan kesmek ve etini satmak yasaktır.
- ı) Etrafa zarar verecek şekilde hayvan geçirmek, azgın hayvanları başıboş bırakmak, park ve bahçelerdeki ağaçlara hayvan bağlamak yasaktır.
- i) Yetkili kurumlardan izin alınmadan çadır vesaire gibi geçici kapalı ya da açık alanlar oluşturarak yırtıcı ve yabani yılan, akrep, timsah, maymun gibi hayvanları teşhir etmek yasaktır.
- j) Ticari maksatlı olsun veya olmasın beslenen her türlü hayvanların bulunduğu yerlerin gerekli periyodik temizliklerinin yapılması başkalarını rahatsız etmeyecek şekilde çevre kanunu ve ilgili kanunlar yönünden önlemlerin alınması zorunludur.

ÜÇÜNCÜ KISIM
Belediye Ruhsatlarına ve Denetimine Tabi İşyerleri ile Buralarda Çalışanların
Uyacakları Emir ve Yasaklar
BİRİNCİ BÖLÜM
Belediye Ruhsatına ve Denetimine Tabi İşyerleri
İşyerleriyle ilgili genel hükümler

MADDE 9- (1) Belediye ruhsatına tabi işyerleri ve çalışanları aşağıdaki ortak hükümlere uymak zorundadır:

- a) Belediyenin ruhsatına tabi her işyeri, açma ve çalışma ruhsatını almak zorundadır. İşyeri açma ve çalışma ruhsatını almadan faaliyette bulunmak yasaktır. Ruhsatı ile vergi levhasını görülebilecek bir yere asmak zorunludur.
- b) Belediyece, belli iş kolları için tahsis edilen yerlerin dışında faaliyete bulunmak yasaktır.
- c) İşyerlerinde, belediyece verilmiş işyeri açma ve çalışma ruhsatını, lüzumu halinde hafta tatili ruhsatını görünür yere asmak, istenildiğinde görevlilere ibraz etmek zorunludur.
- ç) Belediyece düzenlenmiş işyeri teftiş defterini almak ve müessesede bulundurmamak, denetime gelen belediye görevlerine ibraz etmek ve dolan teftiş defterini iki yıl muhafaza etmek zorunludur.
- d) İşyeri açma ve çalışma ruhsatına aykırı faaliyette bulunmak yasaktır.
- e) Şehir şebeke suyu geçen yerlerde su tesisatı olacak ve bu su kullanılacak, şehir şebeke suyu geçmeyen yerlerde ise temiz sularla doldurulmuş madeni ve kapalı depolara bağlı akarsu kullanılacak, bu yerlerde yirmi dört saatlik su ihtiyacını karşılayacak su deposu bulundurulacaktır.
- f) Ambalajda kullanan poşet ve kese kâğıdı gibi şeyleri ağızda parmak ıslatarak veya üfleyerek açmak yasaktır.
- g) Ambalaj ve paketleme işlerinde kirli, daha evvel kullanılmış olan kâğıtları ve gazete kâğıtlarını kullanmak yasaktır.
- ğ) Soyulmadan, pişirilmeden ve yıkanmadan yenen gıda maddelerini temiz, hijyenik kaplarla ve vasıtalarla taşımak, el değmeksizin uygun aletlerle müşteriye vermek zorunlu olup, bu tür malzemeleri ambalajsız tartmak, açıkta muhafaza etmek yasaktır.
- h) Besin maddelerini ayıklama, parçalama, temizleme, tartma, hazırlama ve ambalajlanmasında kullanılan her türlü alet ve edevat hijyenik olarak kullanılacaktır.
- ı) İşyerlerini ikametgâh olarak veya yatıp kalkmada kullanmak yasaktır.
- i) İşyerlerinin, ikametgâh ve diğer işyerleri ile doğrudan bağlantısının olması yasaktır.
- j) Çalışanların günlük giysi ve iş elbiseleri özel bir dolap içinde bulundurulacaktır.
- k) Besin maddelerinin ambalajlama ve taşımaları sıhhi şekilde yapılacaktır.
- l) İşyerlerinde, jandarma, polis, itfaiye, acil yardım, belediye, belediye zabıtası ve diğer lüzumlu telefon numaralarının listesi bulundurulacaktır.
- m) İşyerlerinde lüzumu kadar kapalı, akıntı ve koku neşretmeyecek ve bir işçinin kaldırabileceği büyüklükte yeterli çöp kabı bulundurulacaktır.
- n) İlgililer, belediyece tespit edilen işyeri açma ve kapama saatlerine riayet edecektir.
- o) Ekşiyebilecek ve bozulabilecek besin maddeleri, soğuk hava dolapları gibi yerlerde teşhir veya muhafaza edilecektir.
- ö) İşyerlerinde havalandırma tesisatı olacak, ısıtma ve havalandırma, soba, kalorifer veya klima sistemlerinden uygun olanı ile sıhhi ve fenni şekilde yapılacaktır.

- p) Yangın söndürme cihazı veya tesisatı bulundurmamak, yangın için yeterli tertibatı yaptırmak ve gerekli önlemleri almak zorunludur.
- r) On kişiden fazla çalışanı olan müstakil işyerlerinde dinlenme yeri, kıyafet değiştirme kabini, bay ve bayan için ayrı umumi tuvalet olması şarttır. Ancak, birden fazla işyerinin bulunduğu iş hani, iş merkezi, pasaj, gar, terminal gibi yerlerde ortak kullanıma ayrılmış yeteri sayıda lavabo ve umumi tuvalet varsa, buralarda açılan işyerleri için ayrıca umumi tuvalet ve lavabo şartı aranmaz.
- s) Besin maddelerini sabun, deterjan, çamaşır suyu gibi maddelerle aynı yerde bulundurmamak, teşhir etmek ve satışa arz etmek yasaktır.
- ş) Bozuk ve ayarsız, kantar, terazi, baskül gibi aletlerle noksan tartarak mal satışı yapmak, el terazisi kullanmak yasaktır.
- t) İşyerlerinde ambalajı açılmış, bozuk ve son kullanma tarihi geçmiş gıda maddelerini bulundurmamak ve satmak yasaktır.
- u) Bu işe mahsus ruhsatlı işyerleri haricinde, alkollü içki içmek, içirmek, açıkta satmak, sattırmak, bu surette kişilerin huzur ve sükûnunu bozmak yasaktır.
- ü) İşyerlerinde, ürünlerin bozulmasını önlemek amacıyla buzdolabı bulundurmamak ve hassas gıda maddelerini buzdolabında muhafaza etmek zorunludur.
- v) Kasap ve marketlerde etleri müşterinin gözü önünde çekmek ve etlerin cinsini gösterir levha bulundurmamak zorunlu olup, sucuk, pastırma gibi diğer et mamullerini imal etmek ve kasap ve marketlerde sakatat satmak, deri ve bağırsak bulundurmamak, sakatatçı dükkânlarında normal kasap eti satmak yasaktır.
- y) Her türlü kırmızı ve beyaz et ürünlerinin paket satışında, üretim izni ile ilgili belgelerin barkodunu ürün üzerine yapıştırmak mecburi olup, üretim izin belgeleri olmadan satışa sunmak yasaktır.
- z) Özel kesim yaparak et satan marketlerde, sorumlu kontrol veterineri bulundurulacaktır.
- aa) Oyun oynanan işyerlerinde oyun aletlerinin temiz ve kullanışlı olması zorunludur.
- bb) Hamam, sauna ve solaryum gibi yerlerde havlu ve peştamal takımlarını temiz bulundurmamak mecburidir.
- cc) Berber, kuaför ve güzellik salonlarında kullanılan malzemelerin temiz olması ve günlük periyodik olarak dezenfekte edilip temizlenmesi, steril cihazı bulundurulması ve de işyeri genel temizliğine riayet edilmesi mecburi olup, kaldırımında ve yollarda havlu kurutmak yasaktır,
- çç) İşyerlerinin önlerine sandalye, tabure vesaire koymak ve geliş geçişi engelleyecek şekilde oturmak yasaktır.
- dd) Ehliyet gerektiren işlerde, ehliyetsiz personel çalıştırmak ve çalışmak yasaktır.
- ee) Belediyenin ruhsatına ve denetimine tabi işyerlerinde yatıp kalkmak, yatakhane olarak kullanmak, besin maddelerinin sıhhi vasıflarını herhangi bir suretle ihlal edebilecek sair işlere tahsis etmek yasaktır.
- ff) İşyerlerinde çalışanlar elbiselerini besin maddelerine temas edecek yerlere koyamaz. İşçilerin, günlük çamaşır ve iş elbiselerini koymak için özel bir dolap bulundurmamak ve elbiseleri bu dolaplara koymak mecburidir.
- gg) Besin maddelerinin ayıklama, parçalama, temizleme, tartılma, hazırlama ve ambalajlanmasında kullanılan her türlü alet, edevat, vasıta ve tesisat, besin maddelerinin evsafını bozmayan, kirlenmesine mani olacak, küflenmeyen, paslanmayan, temizliği kolay olan cins, evsaf ve biçimdeki malzemelerden mamul olmalıdır. Kullanılan masa, sehpa, raf ve benzeri şeylerin üzerleri cam, mermer, fayans gibi parlak ve temizliği kolay cinsten bir madde ile kaplı ve daima temiz bulundurulması zorunludur.

ğğ) Bu gibi yerler kâgir binalarda ve daima temiz olacak, temizlik sıhhi ve fenni usullerde toz kaldırmadan ve iş saatleri dışında yapılacaktır.

hh) Gıda maddelerinin satıldığı her türlü işyeri, pazar ve benzeri yerlerde bal, pekmez, süt, yoğurt, peynir gibi gıda maddelerinin üzerini açık bulundurmak ve bu şekilde satışa arz etmek yasaktır.

ıı) Belediyeden izinli olarak hayvan bulundurulan, beslenen, satılan yerlerde her türlü haşaratın bulunmasına, oluşmasına ve yayılmasına mani olunacak tedbirleri almak zorunludur,

ii) Işıklandırmayı yeterli şekilde yapmak zorunludur.

jj) İşyeri tabanını yıkanabilir, kolay temizlenebilir malzemeden yapmak, kirli su giderini sabit ve fosseptik çukura veya ana atık kanala bağlamak zorunludur.

kk) Kanunlarla belirlenmiş yetkili makamlarca tespit edilip onaylanan fiyat tarifelerini görünür yerlere asmak mecburi olup, bunların üstünde fahiş fiyatla satış yapmak yasaktır.

ll) Halkın taranıp temizlenmesine mahsus işyerlerinde her türlü hijyen kurallarına uygun tedbirleri almak zorunludur.

mm) Umuma açık işyerlerinde izinsiz canlı müzik yayını yapmak yasaktır.

nn) Türk Gıda Mevzuatına uygun olmayan hammadde, gıda bileşenleri veya gıda ile temasta bulunan madde ve malzemeleri üretimde kullanmak ve satışa sunmak yasaktır.

İKİNCİ BÖLÜM

Sıhhi ve Gayrisıhhi Müesseseler İçin Sınıflarına ve Özelliklerine Göre Aranacak Nitelikler ve İşyerlerinde Aranacak Asgari Ortak Hükümler **Sıhhi ve gayrisıhhi işyerlerindeki ortak hükümler**

MADDE 10- (1) Gayrisıhhi işyerleri aşağıdaki kurallara uymak zorundadır:

a) Karayolu trafik güvenliği gerektiren işyerleri için lüzumlu izni almak zorunludur.

b) İtfaiyenin istemiş olduğu şekilde yangına karşı önlemleri almak mecburidir.

c) Emisyon iznine tabi ise emisyon belgesi almak zorunludur.

ç) Deşarj iznine tabi işyerleri deşarj belgesi almak ve arıtma tesisi gerektiren işyerlerinde de arıtma tesisi yaptırmak zorunludur.

d) Tehlikeli atıklarla ilgili lisans gerektiren bir işyeri ise lisans belgesi almak zorunludur.

e) İşyerlerinde, şehir şebekesine bağlı içme ve kullanma suyu bulundurulması zorunludur.

f) İşyerlerinde, işçilere ait soyunma, giyinme dolapları ve dinlenme salonları tesis etmek zorunludur.

Sıhhi işyerlerindeki özel hükümler

MADDE 11- (1) Sıhhi işyerleri aşağıdaki kurallara uymak zorundadır:

a) Bu tür yerlerin amacına uygun bir şekilde tasarlanmış, temiz ve aydınlık olmalısı mecburidir.

b) İşyeri havalandırma tertibatlı olacak, ısıtma ve havalandırmanın soba, kalorifer veya klima sistemlerinden uygun olanı ile yapılması zorunludur.

c) Tek ruhsatla açılan ve birden fazla faaliyet alanı bulunan işyerlerinde her faaliyet dalı için ilgili bölümlerde öngörülen şartların ayrıca olması zorunludur.

ç) İşyerinde üretilen çöp ve benzeri atıkların toplanması ve muhafazası için gerekli tedbirler alınacak ve atık suyun uygun bir şekilde tahliye edilmesini sağlayacak bağlantıları olacaktır.

- d) İşyerlerinde, yiyecek ve içecek satılan, depolanan, servisi yapılan ve yiyeceklerin hazırlandığı bölümlerin tabanları, duvarları ve yiyeceğin temas ettiği yüzeyleri seramik, mermer, paslanmaz çelik gibi kolay temizlenebilir, yıkanabilir ve dezenfekte edilebilir cinsten malzemelerden olacak, tavanlar da nemlenmeyi, küflenmeyi, pislik birikmesini önleyen nitelikte, kapılar ise kolay temizlenen ve gerektiğinde dezenfekte edilebilir vasıfta olacaktır.
- e) Bu tür yerlerde, yiyecek hazırlama ve pişirme bölümünde oluşan buhar, koku, duman ve benzeri kirleticileri tahliye edecek baca sistemi kurulması zorunludur.
- f) Bardak ve tabakların cam veya porselenden, kaşık, çatal ve bıçakların ise paslanmaz çelikten olması zorunludur.
- g) İtfaiye raporu alması gerekmeyen işyerlerinde çalışanların ve müşterilerin güvenliğini sağlamak amacıyla yangına karşı önlem alınması zorunludur.
- ğ) Umuma açık istirahat ve eğlence yerleriyle, kişilerin yoğun olarak bulunduğu diğer işyerlerinde giriş ve çıkışların ayrı kapıdan olması ve yangına karşı ayrıca tahliye çıkışı bulunması ve yangın çıkışlarının ışıklı tabela ile gösterilmesi mecburidir.
- h) Umuma açık istirahat, eğlence ve konaklama yerleriyle lokanta ve pastanelerde şehir şebekesine bağlı suyun olması zorunludur.
- ı) Umuma açık istirahat ve eğlence yeri, konaklama yeri, düğün salonu, lokanta ve benzeri işyerlerinde bulunan umumi tuvaletlerin zeminleri ve duvarları mermer, seramik ve mozaik gibi kolay temizlenebilir, yıkanabilir ve dezenfekte edilebilir malzemeyle kaplı olması zorunludur.
- i) İşyerlerinde, umumi tuvalet ile mutfağın yan yana olması yasaktır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM **İşyerinde Çalışanların Uyacakları Emir ve Yasaklar** **İşyerinde çalışanlar**

MADDE 12- (1) İşyerlerinde çalışanlar aşağıdaki hükümlere uymak zorundadır:

- a) Çalışanların elbiselerini besin maddeleriyle temas edecek yerlere koyması yasaktır.
- b) Halkla teması olan personel, çalışan işyeri sahibi ve gıda maddelerini gezici olarak satanların üç ayda bir belediye hekimlerine sıhhi muayenelerini ve portör tetkiklerini yaptırıp, sağlık karnelerini çıkartmaları zorunludur.
- c) İşyerinde çalışanların kirli elbiseli, önlüksüz, tıraşsız, tırnakları uzun, eldivensiz olarak çalışması, bu vaziyette müşterilere hizmet vermesi ve imalat yapması yasaktır.
- ç) Müşterilere hoş olmayan hal ve hareketlerde bulunmak, eksik bilgi vermek, yanıltmak yasaktır.
- d) Çalışanların iş elbiselerini giymeleri ve daima temiz bulundurmaları mecburidir.

DÖRDÜNCÜ KISIM **İktisadi Nizam ve Denetimle İlgili Belediye Emir ve Yasaklarında** **Genel Hükümler**

İktisadi denetimde aranacak şartlar

MADDE 13- (1) Belediye denetimlerinde işyeri sahip ve çalışanları aşağıdaki şartlara uymak zorundadır:

- a) Her ne maksatla açılır ve çalıştırılır ise çalıştırılsın, belediye sınırları içerisinde faaliyet gösteren her türlü işyeri, özel mevzuat ile kurulmuş odaları veya ilgili bakanlığı tarafından ruhsatlandırılrsa bile belediyeden de müracaat ederek gerekli izinleri almaya mecburdur.

- b) Belediyenin ruhsatına tabi işyerlerinde çalışanlar, 6301 sayılı Öğle Dinlenme Kanunu ve 394 sayılı Hafta Tatili Hakkında Kanun'daki istisnalar hariç, 6301 sayılı Öğle Dinlenme Kanunu'na ve 394 sayılı Hafta Tatili Hakkında Kanun'a göre öğle dinlenmesi ve haftada bir gün tatil yapmaları zorunludur.
- c) 394 sayılı Hafta Tatili Hakkında Kanun'dan istisna olmak isteyen işyerleri belediyeye müracaat ederek izin almak zorundadır. İzinsiz çalışanların işyerleri belediye zabıtalrı tarafından kapatılır ve haklarında idari para cezası uygulanır.
- ç) Satışa arz edilen her türlü maddeyi fiyatına tesir edecek şekilde, fazla ağır ambalaj malzemesi ile tartıp satmak yasaktır.
- d) Tüm işyeri ile pazar yerlerinde ambalaj ve paketleme gibi işlerde, kirli, pis ve daha önce kullanılmış kâğıtlar ile yeni olsa dahi gazete kâğıtlarını kullanmak yasaktır.
- e) Damgasız ve mühürsüz ölçü aleti kullanmak yasaktır.
- f) Şehir içerisinde ve meskûn mahallerde açılan odun ve kömür depoları, her türlü yangına karşı önlem almak zorundadır.
- g) Belediyenin ruhsatına tabi yerlerde itfaiye raporu ve bu rapor doğrultusunda gerekli yangın söndürme malzemesi bulundurulması zorunludur.
- ğ) Her türlü tartı ve ölçü aletlerinin, 3516 sayılı Ölçüler ve Ayarlar Kanunu hükümlerine göre zamanında kontrol ettirilmesi ve damgalatılması zorunludur. Damgasız ölçü aletlerine el konulur.
- h) Alışverişlerde noksan tartı ile satış yapılması yasaktır.
- ı) Azami satış fiyatları ve kâr hadleri tespit edilen maddelerin halka arz edilmemesi, satıştan kaçınılması, saklanması veya satılmadığı halde satılmış gibi gösterilmesi ve ücret tarifelerinin ve etiketlerinin 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun gereğince satılan malın üzerine konulmaması yasaktır.
- i) Gramaj ve fiyatları ilgili kurumlarca tayin ve tespit edilmiş, tartılarak satış yapılması gerekli bulunan malların satışı ile uğraşan müesseselerde gram taksimatlı terazi bulundurulması zorunludur.
- (2) Genel hükümlerle beraber lokanta, gazino, bar, pavyon ve kokteyl salonları ile benzeri müesseseler aşağıdaki hükümlere de uymak zorundadır:
- a) Müessesenin unvanı, sınıfı, adresi ile sahibinin adı, soyadı yazılı, sayfeleri cilt ve varak numaraları bulunan, muhteviyatında yenilen, içilen maddelerin cinsi, miktarı, birim fiyatları ile toplamını gösterir şekilde tanzim edilmiş, o günkü tarih atılmış ve sorumlu müdür veya servis garsonu tarafından imzalanmış en az iki nüsha hesap pusulaları kullanılması ve bir nüshanın istensin veya istenmesin müşteriye verilmesi zorunludur.
- b) Hesap pusulası kullanan bütün müesseselerde; pusulalar, servis süresince masada bulundurulacak, masaya getirilen her madde getiriliş sırasına göre birim fiyatı ile birlikte müşterinin gözü önünde hemen yazılacaktır. Hesap pusulasının ikinci nüshası müşteri istemeden kendisine verilecektir. Hesap pusulaları mutlaka soğuk damgalı olacaktır.

BEŞİNCİ KISIM
Ekmek, Simit, Galeta Gibi Fırınlr ve Satış Yerlerindeki
Özel Hükümler
BİRİNCİ BÖLÜM
Ekmek, Simit ve Galeta Fırınlrında Uyulması Gereken Hükümler
Ekmek, simit ve galeta fırınları

MADDE 14- (1) Ekmek, simit ve galeta fırınları aşağıdaki hükümlere uymak zorundadır:

- a) Vasıflarına uygun olmayan ve noksan gramajlı ekmeğin üretmek yasaktır.
- b) Üretilen ekmeğin içinde yabancı madde çıkmaması için genel temizliğe azami riayet edilmesi mecburidir.
- c) Pişirme tesisi, un deposu, harman yeri odası, otomatik elek, hamurhane, hamur dinlendirme odası, tuz odası, satış yeri, yemekhane, soyunma-giyinme odası, banyo, umumi tuvalet, lavabo, jeneratör odası gibi yerler tesis etmek ve bu bölümleri birbirlerinden kâgir duvarlar ile ayırmak şarttır.
- ç) Ürettiği ekmeği açıkta nakletmek veya açıkta satmak ve sattırmak yasaktır.
- d) Belirtilen kapasitenin altında ekmeğin üretmek yasaktır.
- e) Belirlenen randıman dışında un kullanmak yasaktır.
- f) Hamurda kaya tuzu ya da sağlıksız tuz kullanmak yasaktır.
- g) Bayat ekmeği tekrar hamura katmak, taze ve bayat ekmeği birbirine karıştırarak satmak yasaktır.
- ğ) Resmi tatil, bayram ve olağanüstü durumlarda, belediyenin belirlediği günlerde her fırıncı nöbet tutmak zorundadır.
- h) Ekmek satış yeri ve fırınlarda, ekmeğin gramaj ve fiyatını gösterir 20 x 30 santim ebadında bir levhanın görünür yerde bulundurulması zorunludur.
- ı) Ekmeklerin satış ve üretim yerlerinde elektronik terazi bulundurmaları mecburidir.
- i) İl umumi hıfzıssıhha meclisi kararlarına muhalif olarak ekmeğin üretimi ve fırıncılık faaliyetinde bulunmak yasaktır.
- j) Bu işyerlerinde yeterli büyüklükte iş ve günlük elbiseleri koymak için dolap bulundurulmalıdır.
- k) İşçi sayısına yetecek kadar sıcak su tertibatlı ve duşlu banyo bulundurulacaktır.
- l) Birbirinden bağımsız olarak yeterli sayıda umumi tuvalet ve lavabo bulundurulması zorunludur.
- m) Bu gibi yerde her an çalışmaya hazır vaziyette jeneratör bulundurulması zorunludur.
- n) Fabrikada ve üretim yerinde işçi yatırılmaz. İşçi yatakhaneleri işyeri ile bağlantısı olmayan, bağımsız bir bölümde olacaktır.
- o) Tayin ve tespit edilen gramaj, evsaf ve şekil haricinde ekmeğin ve diğer unlu mamul imal edilmeyecek, üretmek istendiğinde ise ilgili mercilerden gerekli izin alınacaktır.
- ö) İmalat bölümlerinden başka yerlerde de çalışanların bej veya beyaz renkte ceket şeklinde iş önlüğü giymesi zorunludur.
- p) Pasa bezlerinin veya pişirme tavalalarının daima temiz bulundurulması zorunludur.

İKİNCİ BÖLÜM

Ekmek Satış Yerlerinin Uyacağı Kurallar

Ekmek satış yerleri

MADDE 15- (1) Bu Yönetmelik'in 11'inci maddesinde yazılı hükümlere ilave olarak, ekmeğin satış yerleri aşağıdaki kurallara uymak zorundadır:

- a) Ekmek ve francala; fırın, bakkal, market ve mahalli ihtiyaçlara göre mevkileri belediyece tayin olunacak ekmeğin satışına mahsus dükkânlarda satılacaktır. Belediyece ekmeğin satışı için özel olarak tahsis edilmiş yerlerde ekmeğin ve ekmeğin çeşitleri haricinde başka ürün satılması yasaktır.

- b) Ekmek satış yerlerinde, satışa sunulan ekme ve francala, zeminden en az yarım metre (50 santim) yükseklikte ve lüzumu kadar raflı ve tamamen camekânla kapalı ve yalnız bu işe mahsus mahallerde bulundurulmalıdır. Bu mahallerden ayrı yerlere ekme ve francala koyulması ve açıkta satışının yapılması yasaktır.
- c) Ekmek ve francala satılan yerlerde otomatik ibreli, gram taksimatlı veya elektronik, tek kefeli terazi bulundurmak zorunludur.
- ç) Taze ve bayat ekme ve bayat ekme ayrı ayrı yerlere konulacak ve üzerlerinde taze ve bayat olduklarını gösterir levhalar bulundurulacaktır. Pişirilmesinin üzerinden yirmi dört saat geçen ekme ve bayat ekme sayılır ve bunların fiyatı, o günün azami fiyatından aşağı olmak şartıyla satan ile alan arasında kararlaştırılması zorunludur.
- d) Bu Yönetmelik'te bahsedilen yerlerin dışında ekme ve francala satılması yasaktır.
- e) Sabit yerler haricinde, gezici olarak açıkta veya camekân içinde ekme ve ekme çeşitleri satılması yasaktır.
- f) Bu tür yerde çalışan tüm personele ait sağlık cüzdanları müessesede bulundurulmalı ve her teftişte görevlilere ibraz edilmesi zorunludur.
- g) Ekme ve bayat ekme gramajını ve fiyatını gösteren tasdikli tarifenin ve fiyat listesinin görünür yere asılması zorunludur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Simit Satış Yerleri

Simit ve galeta satış yerleri

MADDE 16- (1) Bu Yönetmelik'in 11'inci maddesinde yazılı kurallara ilave olarak, simit ve galeta satış yerleri aşağıdaki kurallara uymak zorundadır:

- a) Simit satışına mahsus dükkânlarda; simitler zeminden en az yarım metre yükseklikte ve lüzumu kadar raflı ve tamamen camekânla kapalı ve yalnız bu işe mahsus mahallerde olacak, bu mahallerden ayrı yerlere koyulmayacak ve açıkta satışı yapılmayacaktır.
- b) Simit satılan yerlerde, otomatik ibreli, gram taksimatlı veya elektronik tek kefeli terazi bulundurmak zorunludur.
- c) Taze ve bayat simitler ayrı ayrı yerlere konulmalı ve üzerlerinde taze ve bayat olduklarını gösterir levhalar bulundurulmalıdır. Pişirilmesinin üzerinden yirmi dört saat geçen simitler bayat sayılır ve bunların fiyatı o günün azami fiyatından aşağı olmak şartıyla satan ile alan arasında kararlaştırılmalıdır.
- ç) Bu Yönetmelik'te bahsedilen yerlerin haricinde simit ve galeta satılması yasaktır.
- d) Sabit yerlerin haricinde, gezici olarak izin alınmadan, camekân içinde simit ve türevlerinin satılması yasaktır.
- e) Bu tür yerlerde çalışan tüm personele ait sağlık cüzdanları müessesede bulundurulup, her teftişte görevliye ibraz edilmesi zorunludur.
- f) İşyerinde simitlerin gramajını ve fiyatını gösteren tasdikli tarifenin ve fiyat listesinin görünür yerde asılı olması zorunludur.
- ğ) Simit ve galetanın, üstü açık tepsi, sepet, el arabası gibi şeylerle satışı yasaktır.

ALTINCI KISIM
Büyükbaş Hayvan Eti ile Küçükbaş Hayvan Eti, Balık, Sakatat ve Her türlü Kanatlı Kümes
Hayvanlarının Kesim ve Satışının Yapıldığı Yerlerin Uyacağı Hükümler
BİRİNCİ BÖLÜM
Özel Hükümler
Kasap ve et satış yerleri

MADDE 17- (1) Kasap ve et satış yerleri aşağıdaki hükümlere uymak zorundadır:

- a) Bu yerlerde şehir şebekesine bağlı soğuk ve sıcak su tesisatı, şebeke suyu olmayan yerlerde ise içilebilir nitelikte depo tertibatlı yeterli su bulundurulması zorunludur.
- b) Etlerin parçalandığı, işlendiği ve temas ettiği her türlü yüzey, malzeme ve makinelerin kolay temizlenebilir, yıkanabilir ve dezenfekte edilebilir nitelikte olması mecburidir.
- c) Dükkânlardaki et satışı yapılan bölümlerin şeffaf ve müşteriler tarafından görülebilir şekilde düzenlenmesi zorunludur.
- ç) Etleri muhafaza etmek amacıyla, işyerinin kapasitesine uygun soğutma tertibatlı dolap, tezgâh ve soğuk hava deposu bulundurulması zorunludur.
- d) Satışa arz edilen bölümde camekânlı teşhir dolapları kullanılması zorunludur.
- e) İthal et satanlar, bu etlerin ithal olduğunu belirten 20X50 santim ebadındaki levhayı görünür bir yere asarak ilan etmek zorundadır.
- f) İthal et satanlar ilgili kurum ve kuruluşlar ile belediyeden izin almak zorundadır.
- g) Damgasız olarak et ve benzeri şeyleri satmak yasaktır.
- ğ) Hazır kıyma bulundurmak ve etleri damgası gözükmeyecek şekilde ufak parçalara ayırmak yasaktır.
- h) Etleri, galvanizli, çinko veya çelik malzemeyle döşenmiş araçlarla taşımak zorunludur.
- ı) Etleri, satış esnasında ince yağlı kâğıtlara sarmak mecburidir.
- i) Kümes hayvanı, koyun ve sığır etini ayrı bölmeye koymak zorunludur.
- j) Bütün olarak satılan kümes hayvanının yüreği ve karaciğeri gibi organları müşterinin izni olmadan çıkarılıp ayrıca satılamaz.
- k) Bu gibi yerlerde av kuşları ve av hayvanları satmak yasaktır.
- l) Seyyar kasaplık yapmak yasaktır.
- m) İşyeri duvarları tabandan tavana bir buçuk metre mermer ya da fayans gibi malzemeyle kaplı olacaktır.
- n) İşyeri tabanında kanal veya fosseptiğe bağlı gider ızgarası olacaktır.
- o) Genel temizlik yeterli olacaktır.
- ö) Bu gibi işyerlerinde çalışanlar beyaz renkli iş gömleği giyecektir.
- p) Kasaplar, etleri dükkân dışına asıp, teşhir edemez.

İKİNCİ BÖLÜM
Balıkçı ve Balık Satış Yerinde Aranacak Şartlar
Balıkçılar ve balık satış yerleri

MADDE 18- (1) Balıkçılar ve balık satış yerleri aşağıdaki hükümlere uymak zorundadır:

- a) Balıkları mermer, fayans, çinko veya çelik kaplamalı masalar ve raflar üzerinde bulundurup, satışa arz etmek zorunludur.
- b) Bu tür yerlerde kıyma makinesi bulundurmamak yasaktır.
- c) Balıkçı dükkânlarında su ürünlerinden başka bir şey satmak yasaktır.
- ç) İşyerinin tabanında kanala veya fosseptiğe bağlı gider ızgarası olacaktır.
- d) Tezgâhtan sızan suları yerlere akıtmak yasaktır.
- e) Artıkların ağzı kapalı çöp kabına konulması zorunludur.
- f) Çalışanlar beyaz renkli iş gömleği giyecektir.
- g) Balıkların temiz sularla yıkanması mecburidir.
- ğ) Balıkları kirli kaplarla taşımak yasaktır.
- h) Satışı yapılan balıkların naylon torbaya konulması zorunludur.
- ı) Satışa arz edilen balıkların camekânlı teşhir dolaplarında olması mecburidir.
- i) İzinsiz olarak seyyar balıkçılık yapmak yasaktır.
- j) Semt pazarlarında balık ve balık ürünlerini satanların, bu maddenin (a,b,d,e,f,g,ğ,h,) bendindeki yazılı hususlara uyması zorunludur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM **Sakatatçıların Uyacağı Emir ve Yasaklar** **Sakatatçılar**

MADDE 19- (1) Sakatatçılar aşağıdaki hükümlere uymak zorundadır:

- a) Satış yeri ile temizleme ve ayırma yerinin ayrı ayrı olması zorunludur.
- b) Sakatatlar, devamlı olarak buzdolabı veya soğutuculu dolaplarda olacaktır.
- c) Satışı yapılan sakatatları plastik veya yağlı kâğıda sarmak zorunludur.
- ç) İşyeri duvarları bir buçuk metre mermer veya fayansla döşeli olacaktır.
- d) Bu tür dükkânlarda, hazırlama yeri ve bol akan suyu olan havuz bulundurulacaktır.
- e) İşyeri tabanında fosseptik veya kanala bağlı gider ızgarası olacaktır.
- f) Genel temizliğe azami riayet edilmesi zorunludur.
- g) Temizleme ve hazırlama yerleri, mermer ve fayans gibi malzemelerle kaplı olacaktır.
- ğ) Bu yerlerde temizlenmemiş sakatat, pişirilmiş ciğer satılamaz.
- h) Seyyar olarak sakatat satmak yasaktır.
- ı) Sakatatçılarda damgalanmamış sakatat satmak yasaktır.
- i) Bu gibi yerde çalışanlar, beyaz renkli iş önlüğü giyecektir.
- j) Bu gibi yerlerde baş etinden hazır kıyma bulundurulamaz.
- k) Belediyeden izin almak şartıyla; ayrı, kapalı veya vitrinli buzdolaplarında tavuk satışı ve teşhiri yapılabilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM **Kesilmiş Kümes Hayvanı Satış Yerlerinin Uyacağı Emir ve Yasaklar** **Kesilmiş kümes hayvanı satış yerleri**

MADDE 20- (1) Kesilmiş kümes hayvanı satış yerleri aşağıdaki hükümlere uymak zorundadır:

- a) Bu tür işyerlerinin tabanları mermer, karo çini ve fayans gibi yıkanabilir malzemeden olacaktır. Buralarda bir ucu atık suya bağlı sifonlu ve ızgaralı delik bulundurulacaktır.
- b) Duvarlar tabandan bir buçuk metreye kadar fayansla kaplı olacaktır.

- c) Çalışanlar beyaz renkte ve daima temiz iş gömleği giyecektir.
- ç) Damgasız tavuk satmak yasaktır.
- d) Satışa arz elden tavuklar buzdolabında muhafaza edilecektir.
- e) Bu tür yerlerde kasaplık et satmak yasaktır.
- f) Bu tür yerlerde canlı kümes hayvanı bulundurulamaz ve kesilemez.
- g) Satış esnasında kesilmiş kümes hayvanı yağlı ve mumlu kâğıda sarılacaktır.
- ğ) Hayvanlar şişirilmeyecek, boyanmayacak ve hilesiz olarak buzdolaplarında satışa arz edilecektir.

YEDİNCİ KISIM

Bakkal, Market, Süpermarket, Grosmarket, Hipermarket,, Mega Market, Besin Pazarları, Şarküteri, Kuruyemişçiler, Kantin, Büfe, Manav, Çok Amaçlı Alışveriş Merkezleri, Baharat, Çay, Kahve, Yumurta, Süt ve Süt Ürünleri Satıcılarının Uyacağı Özel Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Bakkal, Market, Süpermarket, Şarküteri ve Kuruyemişçilerle İlgili Kurallar
Bakkal, market, süpermarket, grosmarket, hipermarket, mega market, şarküteri ve kuruyemişçiler

MADDE 21- (1) Bakkal, market, süpermarket, grosmarket, hipermarket, mega market, şarküteri ve kuruyemişçiler aşağıdaki hükümlere uymak zorundadır:

- a) Birden fazla faaliyet konusunun bir arada bulunduğu 500 metrekareden büyük işyerlerinde danışma birimi olacaktır.
- b) Tüm tezgâh ve raflar zeminden en az 15 santim yükseklikte olacaktır.
- c) Soğuk meze, et ve süt ürünleri, sakatat ve balık gibi farklı gıda maddeleri için ayrı ayrı veya bölümlere ayrılmış soğutma tertibatlı dolap veya tezgâh olacaktır.
- ç) Gıda maddeleri ile diğer maddeler farklı raf ve tezgâhlarda satışa sunulacaktır.
- d) Ekmekler ve unlu mamuller kapalı dolaplarda ve vitrinli tezgâhlarda satışa sunulacaktır.
- e) Kuruyemiş ve kuru kahve satılan işyerlerinde kavurma ve ısıtma işlemi yapılacak ise bunun için gereken donanımı kurmak zorunludur.
- f) Hipermarket, grosmarket ve mega marketlerde giriş ve çıkış olmak üzere iki kapı, çocuk emzirme yeri ile satış alanının en az yarısı kadar olmak üzere otopark ve yeteri kadar depo alanı bulundurulacaktır.
- g) Kantinlerin mutfağı uygun ise, tost ve ekmek arası yiyecek maddeleri satabilirler.
- ğ) Bakkalarda LPG (Sıvılaştırılmış petrol gazı) ve LNG (Sıvı doğal gaz) tüpü satmak yasaktır.
- h) Ambalajsız malları camekânlı dolaba koymak zorunludur.
- ı) Çalışanların, beyaz ve bej gibi renkli iş gömleği giymesi zorunludur.
- i) Kuruyemiş dükkânlarında, kuruyemiş, kapalı kutu meşrubat, bisküvi, çikolata, şekerleme çeşitleri ve ciklet dışında diğer maddeleri satmak yasaktır.

İKİNCİ BÖLÜM

Kantin ve Büfelerin Uyacağı Emir ve Yasaklar

Kantin ve büfeler

MADDE 22- (1) Kantin ve büfeler aşağıdaki hükümlere tabidir:

- a) Yönetmeliğe uygun mutfağı bulunmayan, yapım, hazırlama ve bulaşık yeri olmayan kantin ile büfelerde yemek servisi yapılamaz.
- b) Sadece sıcak su, döner yıkama fırçalı ve basınçlı su tertibatlı yıkama yerleri olan müesseseler su ve meşrubat gibi içecek şeyleri cam bardakla satabilirler.
- c) Bu Yönetmelik'in 24'üncü maddesi 1'inci fıkrada (b) bendindeki tertibatı olmayan yerlerde su ve diğer içilecek şeyler bir defa kullanılarak atılan cinste bardaklarla satılacaktır. Bu hüküm dışında açıkta içilecek hiçbir şeyin satışı yapılmayacaktır.
- ç) Mutfak ve bulaşık yıkama yerleri lokantalar hakkındaki hükümlere tabidir.
- d) Bu yerlerde çalışanların beyaz, gri veya kahverengi renkte kısa ceket biçiminde iş önlüğü giymeleri zorunludur.
- e) Büfe ve kantinlerin ebadı, dolap ve bunun gibi eşya haricinde en az 6 metre genişliğinde olması zorunludur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM **Besin Pazarları ile İlgili Hükümler** **Besin pazarları**

MADDE 23- (1) Besin pazarları aşağıdaki hükümlere tabidir:

- a) Bu tür yerlerde müşterilere, oturarak veya ayakta yemek servisi yapılamaz.
- b) İki reyondan biri, et reyonu olduğunda buraları 70 metrekareden ufak olamaz.
- c) Et reyonu bulunmayan besin pazarları elli metrekareden küçük olamaz.
- ç) Bu yerler iki reyondan fazla olursa, her fazla reyon için 15 metrekare ilave yapılması zorunludur.
- d) Satış yeri, depo, soğutma ve soyunma odası, umumi tuvalet ile lavabonun ayrı ayrı kısımlarda olması zorunludur.
- e) Bu yerlerdeki duvarlar, tabandan tavana en az 2 metre ve yıkanabilir malzemeyle kaplı, diğer kısımları ise yağlı boya ile boyalı olacaktır.
- f) Bozulabilir besin maddelerinin buzdolabında teşhir edilerek satışa sunulması zorunludur.
- g) Bu yerlerde pişmemiş deniz mahsulleri ve balık satışı yapılamaz.
- ğ) Buralarda yeterli ışıklandırma ve ısıtma sistemi olması zorunludur.
- h) 200 metrekareden büyük yerde, giriş ve çıkış kapılarının ayrı ayrı olması zorunludur.
- ı) Kullanılan teraziler ibreli ve iki taraftan görülebilir vasıfta olacaktır.
- i) Temizliğin, iş saatleri dışında elektrikli araçlarla yapılması zorunludur.
- j) Hazır kıyma satışı yapıldığı takdirde hazır kıyma satış ruhsatının alınması zorunludur.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM **Manavlar ile İlgili Hükümler**

Manavlar

MADDE 24- (1) Manavların aşağıdaki hükümlere uyması zorunludur:

- a) İşyeri tabanı yıkanabilir malzemedan yapılacak ve zeminden atık su giderine bağlı ızgara tertibatı olacaktır.
- b) Sebze, meyve ve bunların konulduğu her çeşit kaplar ve raflar tabandan en az 30 santim yüksek yerde bulundurulacaktır.

- c) Yıkanmadan, soyulmadan ve pişirilmeden yenilen ürünler kapalı kaplarda bulundurulacaktır.
- ç) Bu tür yerlerde kapaklı nizami çöp kabı bulundurulacaktır.
- d) Sebze ve meyveler çamur ve toprakları ile satılmaz ve devamlı su içinde bulundurulamaz.
- e) Çalışanlar bej, beyaz ve mavi gibi renkte temiz iş gömleği giyecektir.
- f) Satışa arz edilen sebze ve meyvelerin teşhir edildiği masa ve raflar, kolayca yıkanabilir malzemeden olacaktır.
- g) Duvarlar, 2 metre yüksekliğe kadar su geçirmez malzeme ile kaplanmış olacaktır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Baharat, Çay, Kahve ve Yumurta Satıcıları ile İlgili Hükümler **Baharat, çay, kahve ve yumurta satıcıları**

MADDE 25- (1) Baharat, çay, kahve ve yumurta satıcıları aşağıdaki hükümlere uymak zorundadır:

- a) Besin maddelerinin dış tesirlerden korunarak satışa sunulması zorunludur.
- b) Her türlü haşeratla mücadele etmek için gerekli tedbirleri almak zorunludur.
- c) Çalışanlar kısa, bej renkli iş gömleği giyecektir.
- ç) Özel madeni kaplarda bulunan ürünler dışındaki gıda maddelerinin altına ızgara veya palet koymak zorunludur.

SEKİZİNCİ KISIM

Halkın Yiyip İçmesine ve Eğlenmesine Mahsus Yerlerle İlgili Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

Halkın yiyip içmesine mahsus yerlerle ilgili hükümler

MADDE 26- (1) Halkın yiyip içmesine mahsus yerler aşağıdaki genel hükümlere uymak zorundadır:

- a) Bu tür yerler sınıfını belirten özel işaretleri dış kapısına görünür yere asmak zorundadır.
- b) Besin maddelerinin ayıklama, parçalama, temizleme, tartılma, hazırlama ve ambalajında kullanılan her türlü alet ve edevatın besin maddelerinin niteliğini bozmayacak şekilde olması zorunludur.
- c) Bu yerleri oturma, yatıp kalkma gibi işlerde kullanmak yasaktır.
- ç) Çalışanların, elbiselerini besin maddeleriyle temas edecek yerlere koyması yasaktır. Besin madde imalatı ve hazırlama yerinde, işçilerin günlük ve iş elbiseleri için özel bir dolap bulundurulması zorunludur.
- d) Taşıma işinin hijyenik şartlarda ve ambalajlı olarak yapılması mecburidir.
- e) Besin maddelerinin depolanmasında, muhafazasında sağlık ve hijyenik şartlara uymak zorunludur.
- f) Bakır kapların kalaylı ve temiz olması zorunludur.
- g) Kullanılan bütün kaplar ve diğer alet, edevat temiz olacak ve dolaplarda muhafaza edilecektir.
- ğ) Lavabolarda temiz kurulama kâğıdı olacak ve bu kâğıtların atıldığı kapaklı çöp kabı bulundurulacaktır.
- h) Bu yerlerde vestiyer bulundurulacaktır.

ı) Biber, tuz, baharat gibi ürünlerin kapalı kaplarda bulundurulması mecburi olup, masalarda açık renkli örtü kullanılması zorunludur.

İKİNCİ BÖLÜM

Lokanta, Kebapçı, İşkembeci, Ayakta Yemek Yenilen Yerler, Pastane, Pide Salonu, Kafeterya, Pakette Yemek Satan ve Benzeri İşyerlerinin Uyacağı Hükümler **Lokanta, kebabçı, işkembeci, ayakta yemek yenilen, pakette yemek satan yerler, pastane, pide salonu ve kafeteryalardaki ortak hükümler**

MADDE 27- (1) Lokantalar, kebabçılar, işkembeciler, ayakta yemek yenilen ve yemeği pakette satan yerler, kafeteryalar ve benzeri işyerleri aşağıdaki ortak hükümlere tabidir:

- a) Bu tür yerlerde yemek pişirme, bulaşık yıkama, salon, el yıkama ve umumi tuvalet kısımları birbirinden ayrı olacaktır.
- b) Yemek salonundaki masa tertibi, insan başına 1 metrekare düşecek şekilde olacaktır.
- c) İşyeri tabanı yıkanabilir, duvarları temiz ve boyalı olacaktır.
- ç) İşyerlerinde havalandırma, davlumbaz ve buzdolabı olacak ve ayrıca camlarda tül perde bulundurulacaktır.
- d) Bu tür yerlerde ışıklandırma ve ısıtma sistemi olması şarttır.
- e) Çalışanlar beyaz, gri veya kahverengi renkli iş gömleği giyecektir.
- f) Bu yerlerde lavabo ve umumi tuvaletlerin erkek, bayan olarak ayrı ayrı olması zorunludur.
- g) Bu gibi yerlerde çiğ ya da pişmiş et ürünlerini dükkân dışına asmak yasaktır.
- ğ) Bu gibi yerlerde kokmuş, bozulmuş et bulundurmak ve satmak yasaktır.

Birinci sınıf lokantalar

MADDE 28- (1) Birinci sınıf lokantalar aşağıdaki hükümlere uymak zorundadır:

- a) Bu tür yerlerde ustalık belgesine sahip en az iki aşçı bulundurulacaktır.
- b) Mutfaklar; hazırlama, pişirme ve bulaşık yıkama yeri olmak üzere üç bölümden oluşacak, bulaşık yıkamak için sıcak ve soğuk su tesisatı yapılacaktır.
- c) Girişte yeterli büyüklükte antre olacaktır.
- ç) Giriş ve salon dahil, bütün duvarları yağlı boya, fayans ve benzeri maddeler ile boyanmış veya kaplanmış olacaktır.
- d) Isıtma, soğutma ve havalandırmanın kalorifer veya klima ile yapılması zorunludur.
- e) Giriş ve salon zemini ahşap parke, seramik veya mermer gibi kolay temizlenebilir ve dezenfekte edilebilir madde ile kaplı olacaktır.
- f) İçki ve yemek servisi için yeterli sayıda tekerlekli servis masası bulundurulacaktır.
- g) Masalar üzerinde daima iyi cins örtü ve peçete olacak, tabaklar tek tip ve kaliteli porselen veya camdan, çatal, kaşık ve bıçaklar da iyi cins paslanmaz çelikten olacaktır.
- ğ) Bay ve bayanlara ait ayrı ayrı olmak üzere, sıcak suyu akan, aynalı, lavabolu, sıvı sabunlu, kurutma makineli ya da peçeteli umumi tuvalet olacak, ayrıca çocukların alt temizliği için oda ve çocuk umumi tuvaleti olması zorunludur.
- h) Mutfağın dışarıya açılan pencere ve kapılarında sineklik telleri olacaktır.
- ı) Garsonlar ve diğer çalışanlar, ilgililerin belirlediği özel kıyafeti giymek zorundadır.
- i) Lokantaların, müşteri kapasitesine uygun otoparkı olacaktır.
- j) Mutfak; müşterilerin içerisini doğrudan doğruya görebileceği şekilde düzenlenecektir.

k) Müşteri kapasitesine yetecek sayıda bankolu vestiyer bulundurulması zorunludur.

İkinci sınıf lokantalar

MADDE 29- (1) İkinci sınıf lokantalar aşağıdaki hükümlere uymak zorundadır:

- a) Ustalık belgesi mevcut en az bir aşçı bulundurulacaktır.
- b) Mutfak; hazırlama, pişirme ve bulaşık yıkama yeri olmak üzere üç bölümden oluşacak, bulaşık yıkamak için de sıcak ve soğuk su tesisatı yapılacaktır.
- c) Mutfak, giriş ve salonun zemini seramik veya mermer gibi kolay temizlenen, yıkanan ve dezenfekte edilebilen sert malzeme ile kaplı olacaktır.
- ç) Isıtma, soğutma ve havalandırma için yeterli tesisat olacaktır.
- d) Masalar üzerinde daima temiz örtü ve peçete bulundurulacaktır.
- e) Mutfak salondan ayrı bir yerde olacak ve dışarıya açılan kapı ve pencerelerinde sineklik teli bulundurulacaktır.
- f) Bay ve bayanlara ait aynalı, lavabolu, sıvı sabunlu yeteri kadar umumi tuvalet olacaktır.

Üçüncü sınıf lokantalar

MADDE 30- (1) Üçüncü sınıf lokantalar aşağıdaki hükümlere uymak zorundadır:

- a) Bu tür yerlerde ustalık belgesi bulunan en az bir aşçı bulundurulacaktır.
- b) Mutfak; hazırlama, pişirme ve bulaşık yıkama yeri olmak üzere üç bölümden oluşacaktır.
- c) Zemin; seramik, mermer veya mozaik gibi kolay temizlenebilir, yıkanabilir ve dezenfekte edilebilir sert malzeme ile kaplı olacaktır.
- ç) Havalandırma, aspiratör veya diğer aletlerle sağlanacaktır.
- d) Bay ve bayanlara ait aynalı, lavabolu, sıvı sabunlu yeteri kadar umumi tuvalet olacaktır.

Ayakta yemek yenilen ve yemeği pakette satan yerler

MADDE 31- (1) Ayakta yemek yenilen ve yemeği pakette satan yerler aşağıdaki hükümlere uymak zorundadır:

- a) Yemek pişirme ve kapları temizleme yeri olmak üzere en az iki bölümden oluşacaktır.
- b) Bu yerlerin havalandırması aspiratör veya diğer aletlerle sağlanacaktır.

Gezici pişmiş piliç, köfte ve benzeri satış yerleri

MADDE 32- (1) Gezici pişmiş piliç, köfte ve benzeri satış yerleri aşağıdaki hükümlere uymak zorundadır:

- a) Gezici satıcılık işkolu altında faaliyette bulunan sıhhi müesseselerin, sattıkları ürünleri muhafaza etmek için uygun depoları ve özel ızgara kasalı araçları olacaktır.
- b) Izgara kasaları paslanmaz çelikten imal edilmiş olacaktır.
- c) Araçta, yeterli büyüklükte buzdolabı ve jeneratör bulundurulacaktır.
- ç) Standartlara uygun 200 litreden fazla hacimli çift tanklı gaz tesisatı olacaktır.
- d) Bu tür yerlerde sıcak ve soğuk su tertibatı olması zorunludur.
- e) Aracın yemek hazırlama ve satış yeri hijyenik olacaktır.

Kafeteryalar

MADDE 33- (1) Kafeteryaların aşağıdaki hükümlere uyması zorunludur:

- a) Bu yerlerde izinsiz olarak alkollü içki satışı yapmak ve içirmek yasaktır.
- b) Buralarda hamburger, pasta, sandviç, turta, tavukgöğsü, krem şokola, muhallebi, keşkül, tavuk, söğüş veya kızartma, soğuk etler, kadınbudu köfte, zeytinyağlı dolma, sahanda yumurta, cips, patates kızartma ve köfte dışında besin satmak yasaktır.
- c) Buralarda umumi tuvalet, lavabo ve soyunma dolabı bulundurulacak, umumi tuvalet ve lavabo kadın erkek için ayrı ayrı olacaktır.
- ç) Bu tür yerde çalışır vaziyette davlumbaz, havalandırma ve aspiratör olacaktır.
- d) Mutfak ve bulaşık yıkama yerleri lokantalar hakkındaki hükümlere tabidir.

Aşçı, köfteci, midyeci ve kokoreççiler

MADDE 34- (1) Aşçı, köfteci, midyeci ve kokoreççilerin aşağıdaki hükümlere uyması zorunludur:

- a) Bu yerler kâgir bina içerisinde olacak ve yemek pişirme, bulaşık yıkama, salon ve el yıkama yerleri birbirinden ayrılmış olacaktır.
- b) İşyeri tabanının yıkanabilir malzemedен, duvarlarının ise boyalı ve temiz olması zorunludur.
- c) Buralarda yeterli havalandırmanın olması zorunludur.
- ç) Bu tür yerlerin salonu 10 metrekareden büyük olacaktır.
- d) Buralarda buzdolabı bulundurmak zorunludur.
- e) Camlar tül perde ile örtülü olacaktır.
- f) Çalışanların beyaz renkte ve temiz iş önlüğü giymesi zorunludur.

Pide salonları

MADDE 35- (1) Pide salonları aşağıdaki hükümlere uymak zorundadır:

- a) Yemek pişirme, bulaşık yıkama, salon, el yıkama ve umumi tuvalet kısımları birbirinden ayrı olacaktır.
- b) Yemek salonundaki masa tertibi, kişi başına 1 metrekare düşecek şekilde olacaktır,
- c) İşyeri tabanı yıkanabilir malzemedен, duvarlar ise temiz ve boyalı olacaktır.
- ç) Buralarda yeterli ışıklandırma ve ısıtma sistemi olacaktır.
- d) Çalışanlar beyaz, gri veya kahverengi renkli iş gömleği giyecektir.
- e) Bu tür yerlerde lavabo ve umumi tuvalet olması zorunludur.
- f) Fırın bölümünden etrafa duman yayılmasını önleyecek tedbir alınacaktır.
- g) Mutfak ve bulaşık yıkama yerleri, lokantalar hakkındaki hükümlere tabidir.

Mezeciler

MADDE 36- (1) Mezeciler aşağıdaki hükümlere uymak zorundadır:

- a) Bu yerlerde pişmiş veya pişmemiş olarak hazırlanan besin maddeleri satılacaktır.
- b) Ayrı bir hazırlama bölümü, sıhhi ve fenni tertibatlı bulaşık yıkama yeri olmayan mezeci dükkânlarında hazırlama ve imalat yapılamaz.
- c) Bu tür yerlerde müşterilere hiçbir surette yemek servisi yapılamaz.
- ç) Besin maddesi hazırlayan ve pişiren mezecilerde, satış yeri kâgir bölme ile ayrılmış olacak, buralarda aşçı dükkânlarında aranan nitelikte ve ölçüde pişirme ve bulaşık yıkama yeri oluşturulacaktır.

- d) Bu yerlerde kâfi büyüklükte buzdolabı veya soğuk hava dolabı olacak, bozulacak besin maddeleri bu dolap içerisinde muhafaza edilecektir.
- e) Bu yerlerde umumi tuvalet ve lavabo bulundurulacaktır.
- f) Bu işyerlerinde uygun havalandırma tertibatı olacaktır.

İşkembeciler

MADDE 37- (1) İşkembeciler aşağıdaki hükümlere uymak zorundadır:

- a) Bu tür yerlerde, ustalık belgesine sahip en az iki aşçı bulundurulacaktır.
- b) Mutfak; hazırlama, pişirme ve bulaşık yıkama yeri olmak üzere üç bölümden oluşacak, bulaşık yıkamak için sıcak ve soğuk su tesisatı bulundurulacaktır.
- c) Girişte yeterli büyüklükte elbise askılığı bulundurulacaktır.
- ç) Giriş ve salon dahil olmak üzere bütün duvarları fayans, yağlı boya ve benzeri maddeler ile kaplanmış veya boyanmış olacaktır.
- d) Isıtma, soğutma ve havalandırma kalorifer veya klima ile yapılacaktır, Tabaklar, tek tip ve iyi cins porselen veya camdan, çatal, kaşık, bıçak ise nitelikli paslanmaz çelikten olacaktır.
- e) Yemek servisi için yeterli sayıda tekerlekli servis masası bulundurulacaktır.
- f) Masalar mermer gibi temizlenebilir malzemelerden yapılmış olacak, üzerinde iyi cins örtü ve peçete bulundurulacaktır.
- g) Bay ve bayanlara ait sıcak suyu akan aynalı, lavabolu, sıvı sabunlu, kurutma makineli veya peçeteli ayrı umumi tuvaletler olacaktır.
- ğ) Mutfağın dışarıya açılan pencere ve kapılarında sineklik telleri bulundurulacaktır.
- h) Garsonlar ve çalışanlar beyaz renkte kıyafet giyecektir.
- ı) Bu yerlerin müşteri kapasitesine uygun araç park yeri olacaktır.
- i) Mutfak, müşterilerin doğrudan doğruya görebileceği şekilde düzenlenecektir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Kişilerin Tek Tek Veya Toplu Olarak Eğlenmesi İçin Açılan Kahvehane, Kır Kahvesi, Lokal, Oyun Salonu, Oyun Yeri, İnternet Salonu, Çay Bahçesi, Çay Ocağı Turşu, Şıra, Boza, Meşrubat ve Su Satış ve Benzeri İşyerlerinde Uygulanacak Hükümler

Birinci sınıf kahvehane, kıraathane, lokal, çay bahçesi, kır kahveleri

MADDE 38- (1) Birinci sınıf kahvehane, kıraathane, lokal, çay bahçesi ve kır kahveleri aşağıdaki hükümlere uymak zorundadır:

- a) Sandalye ve masalar iyi cins malzemedan yapılmış olacaktır.
- b) İkisi bölgesel veya yerel olmak üzere en az beş farklı günlük gazete bulundurulmalıdır.
- c) En az yüz (100) farklı kitabın yer aldığı kütüphanesi olacaktır.
- ç) Masalar arasında müşteri ve servis yapanların rahat geçebileceği kadar boşluk bırakılacaktır.
- d) Girişte yeterli büyüklükte antre ve bankolu vestiyer bulundurulacaktır.
- e) Giriş ve salon dahil olmak üzere bütün duvarları yağlı boya, fayans ve benzeri maddeler ile boyanmış veya kaplanmış olacaktır.
- f) Isıtma, soğutma ve havalandırma kalorifer veya klima ile yapılacaktır.
- g) Giriş ve salonun zemini ahşap parke, seramik ve mermer gibi kolay temizlenebilir, yıkanabilir ve dezenfekte edilebilir sert malzeme ile kaplanacaktır.

ğ) Bay ve bayanlara ait sıcak suyu akan aynalı, lavabolu, sıvı sabunlu, kurutma makineli veya peçeteli yeteri kadar umumi tuvalet bulundurulacaktır.

h) Ocağın bulunduğu yer duvar veya cam ile salondan ayrı olacak, dışarıya açılan pencere ve kapılarında sineklik telleri bulundurulacaktır.

i) Garsonlar ve çalışanlar işyeri tarafından belirlenen özel kıyafeti giyecektir.

İkinci sınıf kahvehaneler, kıraathaneler

MADDE 39- (1) İkinci sınıf kahvehaneler, kıraathaneler aşağıdaki hükümlere uymak zorundadır:

a) Sandalye ve masalar iyi cins malzemedен yapılmış olacaktır.

b) Biri bölgesel olmak üzere en az üç farklı günlük gazete bulundurulacaktır.

c) En az elli (50) farklı kitabın yer aldığı kütüphane bulundurulacaktır.

ç) Masalar arasında müşteri ve servis yapanların rahat geçebileceği kadar boşluk bırakılacaktır.

d) Girişte yeterli büyüklükte antre olacaktır.

e) Giriş ve salon dahil, bütün duvarları yağlı boya, fayans ve benzeri maddeler ile boyanmış veya kaplanmış olacaktır.

f) Isıtma, soğutma ve havalandırma için yeterli tesisat bulundurulacaktır.

g) Giriş ve salonun zemini seramik ve mermer gibi kolay temizlenebilir, yıkanabilir ve dezenfekte edilebilir sert malzemeyle kaplı olacaktır.

ğ) Bay ve bayanlara ait aynalı, lavabolu ve sıvı sabunlu yeteri kadar umumi tuvalet olacaktır.

h) Ocağın bulunduğu yer duvar veya cam ile salondan ayrı olacaktır.

i) Dışarıya açılan pencere ve kapılarında sineklik telleri bulundurulacaktır.

i) Garsonlar ve çalışanlar, işyeri tarafından belirlenen özel kıyafeti giyecektir.

Üçüncü sınıf kahvehaneler

MADDE 40- (1) Üçüncü sınıf kahvehaneler aşağıdaki hükümlere uymak zorundadır:

a) Buralarda iyi cins malzemedен yapılmış sandalye ve masa olacaktır.

b) Biri bölgesel veya yerel olmak üzere en az iki adet günlük gazete bulundurulacaktır.

c) En az yirmi beş (25) farklı kitabın yer aldığı kütüphanesi olacaktır.

ç) Masalar arasında müşteri ve servis yapanların rahat geçebileceği kadar boşluk bırakılacaktır.

d) İşyerinin zemini temizlenebilen sert madde ile kaplı olacaktır.

e) Aynalı ve sıvı sabunlu en az bir adet umumi tuvalet bulundurulacaktır.

f) Ocağın bulunduğu yer cam ile bölünerek salondan ayrılacaktır.

İnternet salonları

MADDE 41- (1) İnternet salonları aşağıdaki hükümlere uymak zorundadır:

a) Sandalye ve masalar iyi cins malzemedен, üzeri kumaş veya deri ile kaplı olacaktır.

b) Masalar arasında müşteri ve servis yapanların rahat geçebileceği kadar boşluk bırakılacaktır.

c) Girişte yeterli büyüklükte bir antre olacaktır.

ç) Giriş ve salon dahil bütün duvarları yağlı boya, fayans ve benzeri maddeler ile boyanmış veya kaplanmış olacaktır.

d) Isıtma, soğutma ve havalandırma için yeterli tesisat bulundurulacaktır.

- e) Giriş ve salonun zemini mozaik, mermer gibi kolay temizlenebilir, yıkanabilir ve dezenfekte edilebilir sert madde ile kaplı olacaktır.
- f) Bay ve bayanlara ait ayrı ayrı olmak üzere aynalı, lavabolu ve sıvı sabunlu yeteri kadar umumi tuvalet bulundurulacaktır.
- g) İşyerinde yiyecek ve içecek verilmesi halinde üçüncü sınıf lokantaların tabi olduğu şartlara uyulacaktır.
- ğ) İşyerinde mekanik ve elektronik oyun alet ve makineleri bulundurulmayacaktır.
- h) İnternet salonunda mekanik ve elektronik oyun alet ve makineleri bulundurulamaz.
- ı) Buradaki bilgisayarlarda; devletin milletiyle bölünmez bütünlüğünü zedeleyici, genel güvenliği tehdit edici ve anayasal düzeni yıkma amaçlı ve ahlaka aykırı kumar, bahis, şiddet, pornografi ve uyuşturucu gibi zararlı alışkanlıkları özendirici, on sekiz yaşından küçüklerin psikolojik ve fizyolojik gelişimine olumsuz etki eden bilgisayar oyunlarının oynatılması ve depolanması yasaktır. Bu tür sitelere erişim önlenecek ve zararlı sitelere erişimi engelleyen filtre kullanılacak ve filtreleme programları devamlı güncellenecek, güncellenen filtre programının faturası ve lisansı işyerinde bulundurulacaktır.
- i) Ruhsat, vergi levhası, fiyat tarifesi işyerinde asılı bulundurulacaktır.
- j) Çalışanlar, internet kafeciler odasının belirleyeceği renkte iş önlüğü giyecektir.
- k) İşyeri camları boya, film, afiş gibi maddelerle kaplanmayacak, jaluzi ve dekoratif perde gibi materyallerle kapatılmış olacaktır.
- l) Bu tür yerlerde, müşteriler için yeterli sayıda ve çalışır durumda kulaklık, mikrofon ve web kamerası olacaktır.
- m) İşyerinde tüm makinelere bağlı olarak yazıcı ve belge tarayıcı CD, RW- DVD-RW bulundurulacaktır.
- n) Bilgisayar sayısı, brüt işyeri metrekaresinin yarısından fazla olmayacaktır.
- o) Yangına karşı yeterli tedbirler alınmış olacaktır.
- ö) Gürültü kirliliğini önleyecek tedbirler alınmış olacaktır.
- p) Genel temizlik kurallarına uyulacak ve yeteri miktarda çöp kabı bulundurulacaktır.
- r) İşyerinin görülebilecek bir yerine, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu ile diğer mevzuata göre koruma altına alınmış eser ve yazılımların izinsiz çoğaltılması, kullanılmasının yasak olduğunu ve o işyerinde korsan eserin kullanılmadığını belirten 40x50 santim ebadında bir levha görünür yere asılacaktır.
- s) Acil durumlar için polis, itfaiye, ilk yardım, hastane, belediye ve belediye zabıtası gibi yerlerin telefonlarını işyerinde bulundurmamak zorunludur.
- ş) İşyerlerinde belediyece hazırlanmış ve mahalli zabıta müdürlüğü veya amirliklerince tasdik edilmiş ve denetimlerde gösterilmek üzere işyeri ilgisinin nüfus cüzdan sureti ve ikametgâh senedi ile birlikte bir teftiş defteri bulundurulacaktır. Dolan defterler üç yıl süre ile saklanacak ve teftişlerde görevlilere ibraz edilecek.
- t) Bu işyerlerindeki bilgisayar aracılığıyla işlenen fiillerde, faillerin tespit edilmesi amacıyla, işyerinde noterden tasdikli defter tutulması, bu deftere bilgisayarın hangi saatte, kimler tarafından kullanıldığının ayrıntılı kimlik bilgileri ile birlikte kayıt altına alınması zorunludur. Ayrıca, abone sistemi ile hizmet verildiği takdirde, abonelere manyetik kimlik kartı verilerek, kayıtlar elektronik ortamda tutulacak ve istenildiğinde yetkililere ibraz edilecek.
- u) Bu yerlere, yanlarında veli ya da vasileri olmaksızın on iki yaş ve altındaki çocuklar giremezler. Bu yerlere, okulların açık bulunduğu günlerde saat 08.00-17.00 arasında, yanlarında veli ya da vasileri olsa bile 12 ve altındaki çocuklar ile 13-18 yaş arasındaki öğrencilerin okul üniformalı veya okul öğrencisi olduğu açıkça belli olan öğrencilerin giremeyeceğine dair uyarıcı levhaları asması zorunludur.

Oyun salonu ve oyun yerleri

MADDE 42- (1) Oyun salonu, oyun yerleri, bilgi ve maharet artırıcı, beden veya zekâ geliştirici nitelikteki oyunların oynandığı işyerleri aşağıdaki ortak hükümlere tabidir:

- a) Girişte yeterli büyüklükte bir antre ve vestiyer bulundurulacaktır.
- b) Giriş ve salon dahil bütün duvarlar yağlı boya, fayans ve benzeri maddeler ile boyanmış veya kaplanmış olacaktır.
- c) Isıtma, soğutma ve havalandırma kalorifer veya klima ile yapılacaktır.
- ç) Giriş ve salonun zemini kolay temizlenebilir, dezenfekte edilebilir nitelikte olan mozaik, mermer, parke ve benzeri sert madde ile kaplı olacaktır.
- d) Bay ve bayanlara ait sıcak suyu akan aynalı, lavabolu, sıvı sabunlu, kurutma makineli veya peçeteli yeteri kadar umumi tuvalet bulundurulacaktır.
- e) Gürültü çıkaran oyunlar veya oyun aletleri ayrı bir bölümde bulundurulacaktır.
- f) Otomatik veya yarı otomatik, mekanik veya elektronik oyun aletleri arasında yeterli mesafe bırakılacaktır.
- g) Çocuklar ve ebeveynlerin oturabilmeleri için yeterli sayıda koltuk bulundurulacaktır.
- ğ) Gürültünün dışarıya yayılmasını engellemek üzere ses izolasyonu yapılacaktır.
- h) Bu yerlere, okulların açık bulunduğu günler olan 08.00 ile 17.00 saatleri arasında, yanlarında veli ya da vasileri olsa dahi 12 yaş ve altındaki çocuklar ile 13- 18 yaş ardasındaki öğrencilerin okul üniformalı veya okul öğrencisi olduğu açıkça belli olan öğrencilerin girmesi yasaktır.
- ı) İşyerinde acil durumlar için polis, itfaiye, ilk yardım, hastane, belediye ve belediye zabıtası gibi lüzumlu telefon numaraları bulundurulacaktır.
- i) Denetimlerde gösterilmek üzere işyeri ilgisinin nüfus cüzdan sureti ve ikametgâh senedi ile birlikte belediye teftiş defteri bulundurulacaktır.
- j) Oyun makinesi sayısı, brüt işyeri metrekaresinin yarısından fazla olmayacaktır.
- k) Yangına karşı yeterli tedbirler alınmış olacaktır.

Turşu, şıra, boza, meşrubat ve su satış yerleri

MADDE 43- (1) Turşu, şıra, boza, meşrubat ve su satış yerleri aşağıdaki hükümlere uymak zorundadır:

- a) Cam bardakta turşu, şıra, boza ve meşrubat gibi içilecek şeyler ancak sıcak su, döner yıkama fırçası ve tazyikli su tertibatı ve yıkama yeri olan dükkânlarda satılabilir. Yıkama tesisi olmayan yerlerde bir defa kullanılarak atılan cinste bardaklar kullanılacaktır.
- b) Bu yerlerin, tabanları yıkanabilir malzemedен, duvarları 1,5 (bir buçuk) metre fayans kaplanmış, zeminden gidere bağlı ızgaralı sifon olacaktır.
- c) Çalışanlar beyaz, gri, kahverengi veya mavi renkli iş önlüğü giyecektir.
- ç) İmal ve satış yerleri birbirinden ayrı olacaktır.
- d) Bu gibi yerlerde lavabo bulundurulacaktır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Pastane, Pasta, Şeker, Şekerleme, Bisküvi, Tahin Helvası ve Benzeri Ürünlerin

Satıldığı Yerlerin Uyacağı Emir ve Yasaklar

Birinci sınıf pasta, şeker, şekerleme ve tahin helvacılar

MADDE 44- (1) Birinci sınıf pastane ve şekerlemeciler aşağıdaki hükümlere tabidir:

- a) Bu tür yerde, ustalık belgesi olan en az iki personel bulundurulacaktır.

- b) Mutfak; hazırlama, pişirme ve bulaşık yıkama yeri olmak üzere üç bölümden oluşacaktır. Bulaşık yıkamak için sıcak ve soğuk su tesisatı olacaktır.
- c) Bu yerlerin giriş ve salonu da dahil, bütün duvarları yağlı boya ile boyanacak veya uygun madde ile kaplanmış olacaktır. Buraların zemini ise, fayans veya mermer gibi kolay temizlenebilir, yıkanabilir ve dezenfekte edilebilir nitelikte olan sert madde ile kaplanacaktır.
- ç) Buralarda ısıtma, soğutma ve havalandırma, kalorifer veya klima ile yapılacaktır.
- d) Masalar üzerinde iyi cins örtü ve peçete bulundurulacaktır.
- e) Bay ve bayanlara ait sıcak suyu akan aynalı, lavabolu, sıvı sabunlu, kurutma makineli veya peçeteli umumi tuvalet oluşturulacaktır.
- f) Mutfağın dışarıya açılan pencere ve kapılarında sineklik telleri bulundurulacaktır.
- g) Garsonlar ve çalışanlar işyerinin belirlediği özel kıyafeti giyecektir.
- ğ) İşyerlerinin, başka işyeri veya meskene doğrudan giriş çıkış kapısı olmayacaktır.
- h) Havalandırma sıhhi ve fenni usullerle yapılacaktır.
- ı) Çalışanlar beyaz ve temiz iş gömleği giyecektir.
- i) Yapım ve satış yerinin bir arada bulunduğu yerlerde, satış yeri için de belediyeden ruhsat alınacaktır.
- j) Müşteri kapasitesine yetecek sayıda bankolu vestiyer bulundurulacaktır.

İkinci sınıf pasta şeker, şekerleme ve tahin helvacılar

MADDE 45- (1) İkinci sınıf pastaneler aşağıdaki hükümlere tabidir.;

- a) Bu yerlerde ustalık belgesine sahip en az bir personel bulundurulacaktır.
- b) Mutfak; hazırlama, pişirme ve bulaşık yıkama yeri olmak üzere üç bölümden oluşacaktır.
- c) Bulaşık yıkamak için sıcak ve soğuk su tesisatı bulundurulacaktır.
- ç) Zemin, seramik veya mermer gibi kolay temizlenebilir, yıkanabilir ve dezenfekte edilebilir sert madde ile kaplı olacaktır.
- d) Isıtma, soğutma ve havalandırma için yeterli tesisat oluşturulacaktır.
- e) Masalar üzerinde örtü ve peçete bulundurulacaktır.
- f) Mutfak, salondan ayrı bir yerde olacak ve dışarıya açılan kapı ve pencerelerinde sineklik teli bulundurulacaktır.
- g) Bay ve bayanlara ait aynalı, lavabolu, sıvı sabunlu umumi tuvalet bulundurulacaktır.

Üçüncü sınıf pastaneler

MADDE 46- (1) Üçüncü sınıf pastaneler aşağıdaki hükümlere tabidir:

- a) Ustalık belgesi bulunan en az bir personel bulunacaktır.
- b) Mutfak; hazırlama, pişirme ve bulaşık yıkama yeri olmak üzere üç bölümden oluşacaktır.
- c) Zemin seramik veya mermer gibi kolay temizlenebilir, yıkanabilir ve dezenfekte edilebilir sert madde ile kaplı olacaktır.
- ç) Havalandırma için aspiratör bulundurulacaktır.
- d) Bay ve bayanlara ait aynalı, lavabolu, sıvı sabunlu umumi tuvalet olacaktır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Kişilerin Tek Tek Veya Toplu Olarak Eğlenmesi İçin Açılan Gazino, Dans Salonu, Diskotek, Pavyon, Taverna, Açık Hava Gazinosu, Meyhane, İçkili Lokanta, Kokteyl Salonu, Tiyatro, Kapalı veya Açık Hava Sineması, Düğün veya Konferans Salonu, Sirk, Lunapark ve Gösteri Merkezi ve Benzeri Yerler

Birinci sınıf gazino, dans salonu, diskotek, pavyon, taverna, açık hava gazinosu, bar, kokteyl salonları

MADDE 47- (1) Birinci sınıf gazino, dans salonu, diskotek, pavyon, taverna, açık hava gazinosu, bar, kokteyl ve benzeri eğlence yerleri aşağıdaki hükümlere tabidir:

- a) Giriş ve salon dahil bütün duvarlar yağlı boya veya benzeri maddelerle boyanmış veya kaplanmış olacaktır.
- b) Isıtma, soğutma ve havalandırma, kalorifer veya klima ile yapılacaktır.
- c) Giriş ve salonun zemini ahşap parke, seramik veya mermer gibi kolay temizlenebilir, yıkanabilir ve dezenfekte edilebilir sert madde ile kaplanacaktır.
- ç) Masalar üzerinde iyi cins örtü ve peçete bulundurulacaktır.
- d) Kullanılan masalar, üzeri kolay temizlenebilen malzemedir olacaktır.
- e) Bay ve bayanlara ait ayrı ayrı olmak üzere, sıcak suyu akan, aynalı, lavabolu, sıvı sabunlu, kurutma makineli veya peçeteli umumi tuvaletler oluşturulacaktır.
- f) Bu tür yerlerin mutfaklarında, birinci sınıf lokantaların şartları aranır. Mutfağın dışarıya açılan pencere ve kapılarında sineklik telleri olacaktır.
- g) Garsonlar ve diğer çalışanlar, işyerinin belirlediği özel kıyafeti giyecektir.
- ğ) Buralarda müşteri kapasitesine yeterli bankolu vestiyer bulundurulacaktır.
- h) İşyeri girişinde boy aynası bulundurulacaktır.
- ı) Sanatçıların hazırlık yapmaları için sahne ile irtibatlı sıcak su ve lavabolu soyunma odaları olacaktır.
- i) Uygun bir yerde Amerikan bar bulundurulacaktır.
- j) Orkestra yeri ve dans pisti oluşturulacaktır.
- k) Gazinonun salondan ayrı bir yerinde hizmetliler için bir soyunma yeri olacaktır.

İkinci sınıf gazino, dans salonu, diskotek, pavyon, tavernalar

MADDE 48- (1) İkinci sınıf gazino, dans salonu, diskotek, pavyon, taverna, açık hava gazinosu, bar, kokteyl salonu aşağıdaki hükümlere tabidir:

- a) Girişte boy aynası bulundurulacaktır.
- b) Bu tür yerlerin mutfağında ikinci sınıf lokanta şartlarına uyulacaktır.
- c) Zemini, seramik veya mermer gibi kolay temizlenebilir, yıkanabilir ve dezenfekte edilebilir sert madde ile kaplı olacaktır.
- ç) Masalar üzerinde daima örtü ve peçete bulundurulacaktır.
- d) Bay ve bayanlara ait aynalı, lavabolu, sıvı sabunlu umumi tuvalet olacaktır.
- e) Girişte, salonun büyüklüğüyle orantılı antre olacaktır.
- f) Giriş bölümünde vestiyer bulundurulacaktır.
- g) Bu tür yerlerin havalandırması klima ile yapılacaktır.
- ğ) Sanatçıların soyunma, makyaj ve benzeri hazırlıkları için uygun bir yer olacaktır.
- h) Bu tür yerlerde, orkestra yeri ve dans pisti oluşturulacaktır.
- ı) Bu yerlerde, hizmetliler için soyunma yeri olacaktır.

Birinci sınıf tiyatro, sinema ve gösteri merkezleri

MADDE 49- (1) Birinci sınıf tiyatro, sinema ve gösteri merkezi aşağıdaki hükümlere tabidir:

- a) İlk koltuk sırasının perdeye uzaklığı en az 7 metre, her bir koltuk genişliği en az 50 santim, koltukların arka arkaya olan mesafesi en az 90 santim, sahneye paralel olan yollar en az 1 metre ve sahneye dik olan yollar en az 150 santim olacaktır.

- b) Salon ve balkon için ayrı ayrı her dört yüz koltuk için iki bay ve iki bayan olmak üzere en az dört umumi tuvaleti olacak, umumi tuvalet sayısı kadar da lavabo bulundurulacaktır.
- c) Bekleme salonunun ve balkonun umumi tuvaletlerle doğrudan doğruya irtibatı yok ise, bu bölümde en az bir bayan ve bir bay umumi tuvaleti olacaktır.
- ç) Salon; birinci, hususi ve balkon olarak üç bölüme ayrılacak ve bu bölümlerin her birinin en az 90 santim genişliğinde dışarıya doğru açılan en az iki giriş ve çıkış kapısı olacaktır.
- d) Çıkış ve acil çıkış kapıları kırmızı, uyarı ışık tertibatı ile belirlenecektir.
- e) Şehir cereyanı kesildiğinde aydınlatma sağlamak üzere ve derhal devreye girebilecek yeter güçte jeneratör bulundurulacaktır.
- f) Isıtma ve havalandırma, merkezi sistem kalorifer veya klima ile yapılacaktır.
- g) Bu tür yerler kâgir binalarda tesis edilecek ve her bölüm tabanı mermer, mozaik veya karosiman ile döşeli olacaktır.
- ğ) Salon, loca, balkon ve dinlenme yerlerinin tabanı beton üzeri parke, linolyum gibi şeylerle döşeli olacaktır.
- h) Parter, yani sahnenin bulunduğu ilk kat ile balkon, diğer balkon ve üst balkon amfisi arkasından tavana kadar en az 3 (üç) metre mesafe olacaktır.
- ı) Projeksiyon alt huzmesinin amfi döşemesine en fazla 2,5 (iki buçuk) metreye kadar inmesi zorunludur.
- i) Parter, yani sahnenin bulunduğu ilk kat ve buradaki koltukların ve de balkonların ön sıraları arasında perde ile en az beş metre mesafe olacaktır.
- j) Bu tür yerlerin bodrumları; salon, koridor, merdivenler ve dışa çıkış kapılarıyla irtibatlı olmayacaktır.
- k) Sıralar yirmi kişilikten fazla olmayacaktır.
- l) Sıralar ile duvar arasında 1,5 (bir buçuk) metreden az aralık olmayacak, çıkış kapılarına rast gelecek şekilde salonu enine kesen geçiş yolları da 1,5 (bir buçuk) metreden az olmayacak, balkonlarda ise ön sıralarla korkuluk arasında 1,5 (bir buçuk) metrelik boş mesafe bırakılacaktır.
- m) Koridorlar; balkonlar ile parterin en az iki tarafında ve bunlarla aynı seviyede olacak. genişliği de her 500 kişi için 2 metreden az olmayacak ve ilave edilen her 250 kişi için mesafe 50 santim (yarım metre) artırılacak, her koridor ayrı ayrı doğrudan çıkış kapılarına açılacaktır.
- n) Basamakların ışıklandırması yapılacak ve yeterli şekilde aydınlatılacaktır.
- o) Kapılar koridora doğru açılacak şekilde düzenlenecek, içeride seyirci varken kapılar kilitli tutulmayacaktır.
- ö) Giriş ve çıkış kapıları ayrı ayrı olacak ve dışa çıkış kapıları en az 2 metre genişliğinde olacak, her 500 kişide ayrıca iki kapı ilavesi yapılacaktır.
- p) Kapasitesi bin kişiden fazla olan sinemaların dışa çıkış kapılarının en az iki sokağa açılması zorunludur.
- r) Sinemanın bulunduğu binada tiyatro, lokanta, bar, kahvehane gibi yerler varsa bunların dışa çıkış kapılarının ayrı olması zorunludur.
- s) Sinema makinesini idare eden ve işletenin belediyeden ruhsat alması zorunludur.
- ş) Makine dairesi ile sorumlu müdür odasında karşılıklı olarak tehlike zilli telefon irtibatı olacaktır.
- t) Makine dairesinde o gün gösterilecek filmde başkası bulundurulamaz.
- u) Makine dairesinde film yapıştırmaya mahsus eczadan otuz gramdan fazlasının bulundurulması yasaktır.
- ü) Sinema makinesinin mesnedinin yanmaz maddeden yapılmış olması zorunludur.

- v) Projeksiyon odalarında bulunan bütün eşyalar yanmaz cins malzemeden olacaktır.
- y) Makine dairesinde yangın söndürme amacıyla manuel ve otomatik tertibat tesisat bulundurulacaktır.
- z) Makine dairesine makinist ve muavininden başkasının girmesi yasaktır.
- aa) Projeksiyon odasında her makine için iki delik bulunması ve bunların tehlike anında otomatik kapanma tertibatının olması zorunludur.
- bb) Projeksiyon odalarında havalandırma tertibatının olması zorunludur.
- cc) Film başladıktan sonra salona müşteri alınması yasaktır.
- çç) Boş yer veya yolların ayakta durarak veya sandalye koyarak işgal edilmesi yasaktır.
- dd) Gişe dışında bilet satılması yasaktır.
- ee) Sorumlu müdür yokken film oynatmak yasaktır.
- ff) Yangın anında duman ve yanıcı gazların dışarı çıkmasını temin edecek, duman ve sıcaklık vantülasyonunun olması zorunludur.
- gg) Seanslar devam ettiği müddetçe itfaiye müdürlüğüne ehliyet verilmiş resmi kıyafetli yeteri kadar itfaiye görevlisinin bulundurulması zorunludur.
- ğğ) Yanıcı film şeridi; selüoit ile film gösterilmesi belediyenin iznine bağlıdır.
- hh) Buralarda, seyirci adedine göre gardırop bulundurulması zorunludur.
- ıı) Bu yerlerin merkezi ısıtma sistemi ile ısıtılması zorunludur.
- ii) Sıhhi imdat çantası bulundurmak zorunludur.
- jj) Girişleri ayrı, sıhhi şartlara haiz her 200 koltuğa bir erkek, bir kadın düşecek şekilde umumi tuvalet bulunması ve erkekler için ayrıca umumi tuvalet adedinin iki misli sayıda pisuar olması zorunludur.
- kk) 12 yaşından küçük çocukların eğitim veya özel nitelikteki filmler dışında sinemaya alınması yasaktır.
- ll) Arka arkaya birden fazla film gösteren sinemalarda her biten film sonunda on dakika ara verilmesi zorunludur.
- mm) Temizliğin fenni usulle ve seyirci yokken yapılması zorunludur.
- nn) Parter, balkon, loca, koridor, merdiven, giriş çıkış kapılarını, tehlike aydınlatma, yangın söndürme, havalandırma, ilk yardım çantasının bulunduğu yer ve müşterilere ait mevkileri gösterir belediye tasdikli krokileri 4 nüsha olarak gerekli yerlere asmak zorunludur.
- oo) Seyircilerin dinlenme yerlerinden ayrıca ücret alınması yasaktır.
- öö) Bu tür yerlerin giriş hol zemini mozaik, duvarları yağlı boya, tavan badana olacaktır.
- pp) Giriş holünde, giriş ve çıkış kapıları ayrı olacak ve müşteri kapasitesine göre bu sayı artırılacaktır.
- rr) Bekleme salonunda yeteri kadar oturma yeri bulundurulacaktır.
- ss) Bekleme salonunda bir büfe oluşturulacaktır.
- şş) Salon ve balkon duvarları ses geçirmez ve akustiği sağlayacak nitelikte, giriş ve çıkış kapıları ise ses ve ışık geçirmeyecek şekilde izole edilmiş olacaktır.
- tt) Salon ve balkon koltukları ortopedik, deri veya kumaştan iyi cins malzeme ile kaplı olacak ve ayrıca kol dayama yerleri olacaktır.
- uu) Bu tür yerde loca mevcut ise bu kısımlar salon ve balkon niteliklerine uygun olacak ve ayrıca askılık bulundurulacaktır.
- üü) Görevlilerin koyu renkli ceket şeklinde forma giymesi zorunludur.
- vv) Buralara, koltuk sayısından fazla müşteri alınması yasaktır.
- yy) Yer gösterme veya program verme karşılığında para istenilmesi yasaktır.

zz) Saat 11.00 ile 14.00 arasındaki matinelere % 50 tenzilatlı yapılması, tenzilatlı matine biletlerinin film başlamadan bir saat önce ve film başladıktan yarım saat sonraya kadar satışa sunulması zorunludur.

İkinci sınıf tiyatro, sinema ve gösteri merkezleri

MADDE 50- (1) İkinci sınıf tiyatro, sinema ve gösteri merkezi aşağıdaki hükümlere tabidir:

- a) Sinema sahnesinin, sinemaskop filmlerin gösterilmesine uygun şekilde ve büyüklükte olması zorunludur.
- b) Sinema makine dairesinin, projesine uygun şekilde tamamen kâgir olması, makinistin herhangi bir tehlike anında burayı terk etmesi için de ikinci bir kapısının olması zorunludur.
- c) Sinemada oluşan bir yangın anında, alevlerin tehlikesini azaltmak için makine dairesinin kapı ve pencerelerinin dış tarafından 50 santim genişliğinde sağlam saçıktan bir markiz (saçak) bulundurulacaktır.
- ç) Sinema makine dairesindeki baca ve pencereler buranın havalandırmasına yeterli nitelikte olacaktır.
- d) Bu tür yerlerin giriş ve salon zemini, seramik veya mermer gibi kolay temizlenebilir, yıkanabilir ve dezenfekte edilebilir sert madde ile kaplı olacaktır.
- e) Bay ve bayanlara ait sıcak suyu akan, aynalı, lavabolu, sıvı sabunlu, kurutma makineli veya peçeteli yeteri kadar umumi tuvalet olacaktır.

Düğün ve konferans salonları

MADDE 51- (1) Düğün ve konferans salonları aşağıdaki hükümlere tabidir:

- a) Giriş ve çıkış kapıları ayrı ayrı olmak üzere en az ikişer adet olacaktır.
- b) Yangın çıkış kapısı dışa açılır ve çift kanatlı olacaktır.
- c) Salondan ayrı, uygun bir yerde bay ve bayanlara ait ayrı ayrı olmak üzere, aynalı, lavabolu, sıvı sabunlu umumi tuvalet tesis edilecektir.
- ç) Girişte bankolu vestiyer ve boy aynası olacaktır.
- d) Isıtma kalorifer veya klima sistemiyle olacaktır.
- e) Havalandırma klima ile yapılacaktır.
- f) Salonda orkestra yeri ile oyun pisti olacaktır.
- g) Çalışanlar, sanatçılar, gelin ve damat için soyunup giyinmeye elverişli ayrı ayrı odalar oluşturulacaktır.
- ğ) Buralarda servis odasının olması zorunludur.
- h) Salondan bağımsız bir yerde, çalışanlar için soyunma dolabı bulundurulacaktır.
- ı) Zemin, kolay temizlenebilir özellikteki mermer, mozaik, ahşap parke, muşamba gibi malzemeyle kaplanmış olacaktır.
- i) Mutfak, salondan ayrı bir yerde olacak ve dışarıya açılan kapı ve pencerelerinde sineklik telleri olacaktır.

ALTINCI BÖLÜM

Kişilerin Tek Tek veya Toplu Olarak Dinlenmesi veya Konaklaması İçin Açılan Otel, Motel, Kamping, Konaklama Yerleri ve Pansiyonlar

Birinci sınıf otel ve moteller

Birinci sınıf otel ve moteller

MADDE 52- (1) Birinci sınıf otel ve moteller aşağıdaki hükümlere tabidir:

- a) Isıtma, soğutma ve havalandırma, odalar dahil kalorifer veya klima ile yapılacaktır.
- b) Bütün odalarda sürekli sıcak su bulundurulacaktır.
- c) Birinci sınıf lokanta niteliğinde lokantası ve mutfağı olacaktır.
- ç) Zemin ahşap parke, seramik veya mermer gibi kolay temizlenebilir, yıkanabilir ve dezenfekte edilebilir madde ile kaplanacaktır.
- d) Giriş ve salonlarda duvarlar alçı sıva, mermer veya lambri olacaktır.
- e) Işıklandırma abajur, kristal, avize, aplik veya gizli ışık tertibatı ile yapılacaktır.
- f) Bankolu bir müracaat yeri, telefon santrali ve vestiyer olacaktır.
- g) Vestiyer duvarları lambri veya benzeri malzeme ile kaplı olacaktır.
- ğ) Otel santraline bağlı olmayan kabinli bir umumi telefon bulundurulacaktır.
- h) Bekleme salonlarındaki koltuk, sehpa ve benzeri eşya iyi cins malzemedan yapılmış olacaktır.
- ı) Bekleme salonunda ve odalarda uydu yayınlı televizyon sistemi bulundurulacaktır.
- i) Bu tür yerlerde, biri zemin katında olmak üzere en az iki dinlenme salonu olacaktır.
- j) Salonlardan birinde orkestra yeri, televizyon ve bar olacaktır.
- k) Biri zemin katında olmak üzere en az iki salonu olacaktır.
- l) Işıklandırma kristal avize, aplik veya gizli ışık tertibatı ile sağlanacaktır.
- m) Mobilya iyi cins malzemedan olacaktır.
- n) Pencereerde iyi cins kumaş ve tül perdeler olacaktır.
- o) Salonlardan birinde orkestra yeri televizyon ve bar olacaktır.
- ö) Otel, zemin hariç üç kattan fazla ise asansör bulundurulacaktır.
- p) Katlarda servis odaları bulundurulacaktır.
- r) Katlarda her yirmi odaya en az bir adet olmak üzere, bay ve bayanlara ait aynalı, fayanslı, lavabolu, sıvı sabunlu ayrı ayrı alaturka umumi tuvalet bulundurulacaktır.
- s) Odalar, banyolu ve umumi tuvaletli olacaktır.
- ş) Odaların % 20'si daire şeklinde olacaktır.
- t) Işıklandırma gözü yormayacak şekilde olacak, abajurlu okuma lambası, santral ile bağlantılı telefon bulundurulacaktır.
- u) Tercihen gömme gardirop, şifonyer, bavul masası, umumi tuvalet, boy aynası, koltuk ve sehpa bulundurulacaktır.
- ü) Yatak ortopedik, yatak takımları iyi cins keten veya benzeri, yorganlar yarım kuş tüyü, yastıklar biri kuş tüyü olmak üzere iki adet olacak ve iyi cins battaniye bulundurulacaktır. v) Süit odalar; yatak, oturma odası, banyo olmak üzere en az üç kısımdan oluşacaktır.
- y) Oturma odasında yeteri kadar koltuk ve sehpalardan başka, bir çalışma masası, masa lambası, bir radyo ve televizyon bulundurulacaktır.
- z) Banyolarda küvet gömme şeklinde olacaktır.
- aa) Oturaklı umumi tuvaletli, aynalı, fayanslı, lavabolu, havalandırma tesisatlı olacaktır.
- bb) Duşlu odalarda havalandırma, merkezi sistem veya klima ile sağlanacaktır.
- cc) Umumi tuvaletlerin zemin ve duvarları kolay temizlenebilir, yıkanabilir ve dezenfekte edilebilir nitelikte olan birinci kalite mermer, seramik ve benzeri malzemedan olacaktır.
- çç) Birinci sınıf niteliğinde bay ve bayan berber salonu, manikürcü, sağlık ve fen koşullarına uygun çamaşırhanesi ve ütü yeri bulunacaktır. Malzemelerin girmesi için ayrı bir servis kapısı ve otoparkı olacaktır. En az 150 santim genişliğinde yangın merdiveni olacaktır.

İkinci sınıf oteller

MADDE 53- (1) İkinci sınıf oteller aşağıdaki hükümlere tabidir:

- a) Bu tür yerdeki tüm bina ve oda ısıtması kalorifer veya klima ile yapılacaktır.
- b) Bütün odalarda sürekli sıcak su bulundurulacaktır.
- c) Zemin ahşap parke, seramik veya mermer gibi malzeme ile kaplanacaktır.
- ç) Giriş ve salonlarda duvarlar alçı sıva veya lambri olacaktır.
- d) Bankolu bir müracaat yeri, telefon santrali ve vestiyer bulundurulacaktır.
- e) Vestiyer duvarları lambri veya benzeri malzeme ile kaplı olacaktır.
- f) Bu tür yerde en az bir dinlenme salonu olacaktır.
- g) Dinlenme salonu mobilyaları iyi cins malzemedir olacaktır.
- ğ) Dinlenme salonu pencerelerinde iyi cins kumaş ve tül perdeler olacaktır.
- h) Salonunda orkestra yeri ve uydu yayınlı televizyon bulundurulacaktır.
- ı) Dinlenme salonlarındaki koltuk, sehpa ve benzeri eşya iyi cins malzemedir yapılmış olacaktır.
- i) Dinlenme salonunda klimalı soğutma sistemi olacaktır.
- j) Odaların en az yarısı banyolu ve umumi tuvaetli olacaktır.
- k) Oda ışıklandırması gözü yormayacak şekilde olacaktır.
- l) Odalarda santrale bağlı telefon olacaktır.
- m) Odalarda gardırop, şifonyer, ayna, koltuk ve sehpa bulundurulacaktır.
- n) Odalardaki yatak ortopedik, yatak takımları ise iyi cins olacaktır.
- o) Oturma odasında yeteri kadar koltuk ve sehpalardan başka, çalışma masası, masa lambası, radyo ve televizyon olacaktır.
- ö) Dairelerde, yatak odası, banyo ve umumi tuvalet olacaktır.
- p) Katlarda yeteri kadar banyo ve umumi tuvalet bulundurulacaktır.
- r) Umumi tuvalet ve banyolar kolay temizlenebilir, yıkanabilir ve dezenfekte edilebilir malzeme ile kaplı olacaktır.
- s) Yemek verilmesi halinde, ikinci sınıf lokanta niteliğinde lokantası ve mutfakı olacaktır.
- ş) Odalarda yatak sayısı her 5 metrekareye bir olmak üzere en fazla iki adet olacaktır.
- t) Umumi tuvaleti olmayan odalarda aynalı lavabo bulundurulacaktır.
- u) Odalarda en az 150 santim genişliğinde yangın merdiveni bulundurulacaktır.

Üçüncü sınıf otel ve pansiyonlar

MADDE 54- (1) Üçüncü sınıf otel ve pansiyonlar aşağıdaki hükümlere tabidir:

- a) Isıtma odaları dahil kalorifer veya soba ile yapılacaktır.
- b) Zemin mozaik gibi malzeme ile kaplanacaktır.
- c) Giriş ve salonlarda duvarlar alçı sıva, plastik veya yağlı boya ile kaplı olacaktır.
- ç) Müracaat yeri ve vestiyer bulundurulacaktır.
- d) Dinlenme salonunda yeterli sayıda masa, sandalye ve televizyon bulundurulacaktır.
- e) Dinlenme salonlarındaki koltuk, sehpa ve benzeri eşya iyi cins malzemedir yapılmış olacaktır.
- f) Odalarda en az % 20'si banyolu ve umumi tuvaetli olacaktır.
- g) Odalarda gardırop, ayna, sandalye ve sehpa bulundurulacaktır.
- ğ) Odalarda yatak ortopedik, yatak takımları iyi cins olacaktır.
- h) Katlarda her on yatağa bir banyo ve umumi tuvalet bulundurulacaktır.
- ı) Umumi tuvalet ve banyolar kolay yıkanan ve dezenfekte edilebilir nitelikte olacaktır.

- i) Yemek verilmesi halinde üçüncü sınıf niteliğinde lokantası ve mutfağı bulundurulacaktır.
j) Odalarda yatak sayısı her 5 metrekareye bir olmak üzere en fazla üç adet olacaktır.

YEDİNCİ BÖLÜM

Halkın Taranıp Temizlenmesine Mahsus Berber, Hamam, Sauna, Yüzme Havuzları, Güzellik Salonları, Bayan-Erkek Kuaförleri ve Benzeri Yerlerde Uygulanacak Hükümler

Berber ve kuaförler için ortak hükümler

MADDE 55- (1) Berber, kuaför ve benzeri işyerleri aşağıdaki ortak hükümlere tabidir:

- a) İşyeri açma ve çalışma ruhsatı, teftiş defteri, vergi levhası işyerinde bulundurulup, görünecek bir yere asılacak, istenildiğinde denetim elemanlarına ibraz edilecektir.
b) İşyerinin havalandırma tertibatı bulunacak; ısıtma ve havalandırma; soba, kalorifer veya klima sistemlerinden uygun olanı ile yapılacaktır.
c) İşyerinde üretilen çöp ve benzeri atıkların toplanması ve muhafazası için gerekli tedbirler alınacak ve atık suyun uygun bir şekilde tahliye edilmesini sağlayacak bağlantısı olacaktır.
ç) İşyeri amacına uygun bir şekilde tasarlanmış, temiz ve aydınlık olacaktır.
d) Yangına karşı yeterli önlemler alınacaktır.
e) Halk ile teması olan personel ile çalışan işyeri sahipleri, belediye ya da hükümet hekimlerine sıhhi muayenelerini yaptırmış olacaklardır. Bu yerlerde bulaşıcı hastalıklara karşı her türlü tedbirler alınmış olacaktır.
f) Bu gibi yerlerde çalışanların iş elbiseleri, üst ve başları daima temiz olacaktır.
g) Bütün bu yerlerde zararlı böceklere mücadele için gerekli insektisit ilaçlarla, bunların tatbikine yarayan aletler bulundurulacaktır. İnsan sağlığı için her türlü tedbirler alınmış olacaktır.
ğ) Bütün personellere ait sağlık cüzdanları ile müessese sahibinin nüfus sureti ve ikametgâh ilmühaberi müessesede bulundurulacak ve her teftişte görevlilere gösterilecektir.
h) Bu yerlerin bölmelerinin gündüz ışığı ile veya buna imkân olmayan hallerde suni ışıkla yeteri kadar ışıklandırılması sağlanacaktır.
ı) Berber ve kuaförlerde, ustura, kan taşı ve koter gibi yakma alet ve edevatları kullanılmayacak, ustura, tarak, makas, cımbız gibi plastik ve metal aletler her kullanımdan sonra dezenfektanlar içerisinde muhafaza edilecek ve bu hususta tıbbi cihazların dezenfektesinde kullanılan kaliteli sıhhi mamuller tercih edilecektir.
i) Verilen işyeri açma ve çalışma ruhsatına aykırı faaliyette bulunulmayacaktır.
j) AIDS ve sarılık gibi hastalıklara karşı koruyucu her türlü tedbirler alınmış olacaktır.

Erkek berberleri için özel hükümler

MADDE 56- (1) Erkek berberleri aşağıdaki özel hükümlere tabidir:

- a) Bu yerler en az 10 metrekare alanında olacaktır. Bu yerlerin tabanı mermer, mozaik, karo, mozaik, karosiman, marley, muşamba ve benzeri ile döşenmiş olacaktır. Tabanda bir ucu mecraya, mecra olmayan yerde sabit ve fosseptiğe bağlı ızgaralı ve sifonlu delikler olacaktır.
b) Tabandan itibaren duvarları 1,5 (bir buçuk) metreye kadar olan kısımları fayans, mermer veya sudan etkilenmeyen parlak yüzü malzeme ile kaplı bulunacak, diğer kısımları ve tavan badana edilmiş ve yağlı boya ile boyanmış olacaktır.
c) Masaların üzeri mermer, fayans, cam, formika veya benzeri ile döşeli olacaktır.

- ç) Berber dükkânlarında başka bir sanat icra edilmeyecek, lavanta, kolonya, pudra, sabun gibi umumi tuvalet eşyasından başka bir şey satılmayacak, bu malların üzerinde satış etiketi bulundurulmayacaktır. Bu yerlerde kan taşı kullanılmayacaktır.
- d) Dükkânların sokağa bakan yüzü camekân ile örtülü olacak ve tıraş olunan kısmın dışarıdan görünmemesi için gerekli yüksekliğe kadar tül perde veya örtü ile kapatılacaktır.
- e) Bu yerlerde çalışır durumda aspiratör bulundurulacaktır.
- f) Her türlü levazım gayet temiz, havlu, örtü ve benzerleri beyaz renkte olacak ve bir defa kullanıldıktan sonra kaynatılıp, yıkanıp ütülenecektir. Havlular sokakta kurutulmayacak, ayrı ayrı bölmelerde muhafaza edilecektir. Her müşteri için ayrı ayrı malzemeler kullanılacaktır.
- g) Bütün tıraş ve umumi tuvalet malzemesi ve aletleri daima kapalı kaplarda veya cam dolaplarda bulunmayacaktır. Pudralar, her müşteriye ayrı pamuk parçası veya hususi surette yapılmış kâğıt pudriyer ile sürülecek ve kullanılmış kâğıt ve pamuk çöp kutusuna atılacaktır.
- ğ) Tıraş ederken üzerine biriken kıl ve sabun parçaları hususi, ince, yazısız ve elde kullanılmış kâğıtlarla temizlenecektir. Tıraş esnasında bu maksatla lastik küvet ve benzerleri kullanılmayacaktır.
- h) Ustura, makas, makine gibi şeyler ya steril makinalarında yahut lizol veya yeter yoğunlukta antiseptik mamullerinden birini batırılarak temizlenecektir. Ahşap saplı ustura kullanılmayacak, tarak ve fırçalar kırık, dökük olmayacak ve sık sık sabunlu sularla yıkanacaktır. Bu suretle temizlenen ve yıkanan aletler daima formol buharı çıkaran kapalı cihazlarda muhafaza edilecektir.
- ı) Kullanılan aletler hipoklorit (Dezenfektan olarak kullanılan kalsiyum veya sodyum tuzu) ve diğer tıbbi dezenfektanlar ile dezenfekte edilecektir. Kullanılan tıraş malzemelerinden metal ve plastik olanlarının temizleneceği sterilizatör ve otoklav (Basınca dayalı araç, gereç sterilizasyonunda kullanılan alet) bulundurulacaktır. Kullanılan alet ve cihazların dezenfektesinde kullanılan sıhhi mamul ve malzemeler tercih edilecektir.
- i) AIDS ve sarılık gibi hastalılara karşı koruyucu her türlü tedbir alınmış olacaktır.
- j) Tıraş olurken müşterilerin koltukta başlarını dayayacakları yer her defasında temiz bir kâğıt veya bu maksat için yapılmış ufak ölçüde beyaz temiz bir bezle örtülecektir.
- k) Berberlerde cilt buruşukluğu düzeltilmeyecek, kıl çıkarılmayacak, cilt arızaları izalesi için elektrikli cihazlar kullanılmayacaktır.
- l) Burada çalışanların bu işi yapabileceklerine dair diplomaları olacak ve müessesede asılı olacaktır.

Kadın berber ve kuaförleri için özel hükümler

MADDE 57- (1) Kadın berberleri ve güzellik salonları aşağıdaki özel hükümlere tabidir:

- a) Bu yerlerde saç kesme ve düzeltme yeri en az 12 metrekare olacak ve kullanılan kimyasal ürünler müşterilere zarar vermeyecek surette sağlık ve teknik esaslara uygun olarak tatbik edilecektir.
- b) Her müşteri için ayrı ayrı ürün kullanılacaktır.
- c) Buraların camları dışarıdan görülmeyecek şekilde tül perde veya benzeri ile kapatılacaktır.
- ç) Bu yerler sağlık şartlarına uygun teknik araçlarla havalandırılacaktır.
- d) Burada belirtilmeyen erkek berberlerindeki hükümler aynen uygulanır.
- e) AIDS, sarılık gibi hastalılara karşı koruyucu her türlü tedbirler alınacaktır. Kullanılan tıraş malzemelerinden metal ve plastik olanlarının temizleneceği sterilizatör ve otoklav bulundurulacak, kullanılan alet ve cihazların dezenfektesinde kullanılan sıhhi mamul ve malzemeler tercih edilecektir.

- f) Bu yerlerde çalışanlar açık renkli temiz iş gömleği, saç boyası hazırlayanlar da koyu renkli önlük giyecektir.
- g) Bu yerlerde boya vesaire hazırlanmasına mahsus sabit tezgâhlı bölme olacak, bu bölmenin tabanı yıkanabilir bir madde ile döşenecektir.
- ğ) Bu yerlerdeki masa üzeri mermer, fayans ve formika gibi maddelerle döşenecektir.
- h) Bu yerlerde sağlık şartlarına uygun yeteri kadar umumi tuvalet ve lavabo olacaktır.
- ı) Bu yerlerde çalışanların, bu işi yapabileceklerine dair ehliyetnameleri bulunacak ve müessesede asılı olacaktır.

Birinci sınıf berber ve kuaför salonları için özel hükümler

MADDE 58- (1) Birinci sınıf berber ve kuaför salonu aşağıdaki özel hükümlere uymak zorundadır:

- a) Çalışanlar ustalık ve kalfalık belgesine veya çıraklık sözleşmesine sahip olacaktır.
- b) Çalışma masaları tek tip, kolay temizlenebilir ve dezenfekte edilebilir mermer veya camdan olacaktır.
- c) İşyeri, bekleme salonu ile çalışma bölümlerinden oluşacak, vestiyer ve yeteri kadar misafir koltuğu bulundurulacaktır.
- ç) Salonun zemini seramik, mermer veya ahşap parke gibi kolay temizlenebilir ve dezenfekte edilebilir madde ile kaplı olacaktır.
- d) Isıtma, soğutma ve havalandırma klima veya kaloriferle olacaktır.
- e) Zemin ve duvarları seramik, mermer ve benzeri maddelerle kaplı ya da yağlı boya ile boyalı olacaktır.
- f) Bu yerlerde en az bir adet lavabolu umumi tuvalet bulundurulacaktır.
- g) Çalışanlar, işyerince belirlenen iş önlüğü giyecektir.
- ğ) Kullanılan tıraş malzemelerinden metal ve plastik olanlarının temizleneceği sterilizatör ve otoklav bulundurulacaktır.
- h) Her bir müşteri için ayrı ayrı, temiz havlu ve örtü kullanılacaktır.
- ı) Şehir şebekesine bağlı su tesisatı ve sıcak su sağlayıcı cihazı olacaktır.
- i) Müşterilerin randevuyla kabul edilebileceği sistem kurulacaktır.
- j) Pencereler dışarıdan içerinin görünmesini engelleyecek şekilde düzenlenecektir.

İkinci sınıf berber ve kuaför salonları için özel hükümler

MADDE 59- (1) İkinci sınıf kuaför ve berber salonu aşağıdaki özel hükümlere uymak zorundadır:

- a) Çalışanlar ustalık ve kalfalık belgesine veya çıraklık sözleşmesine sahip olacaktır.
- b) Çalışma masası ve koltuklar tek tip, kolay temizlenebilir ve dezenfekte edilebilir mermer veya camdan olacaktır.
- c) Çalışma masalarının bulunduğu duvar kısmı 1,5 (bir buçuk) metre yüksekliğe kadar fayans veya mermer kaplı olacaktır.
- ç) Salonun zemini seramik, mermer veya mozaik gibi temizlenebilir, yıkanabilir madde ile kaplı olacaktır.
- d) Havalandırma aspiratörle yapılacaktır. Isıtma yeterli seviyede olacaktır.
- e) Çalışanlar, işyerince belirlenen iş önlüğü giyecektir.
- f) Her bir müşteri için ayrı ayrı yıkanmış havlu ve örtü kullanılacaktır.
- g) Şehir şebekesine bağlı su tesisatı ve sıcak su sağlayıcı cihazı olacaktır.
- ğ) Pencereler, dışarıdan içerinin görünmesini engelleyecek şekilde düzenlenecektir.

Üçüncü sınıf kuaför ve berber salonları için özel hükümler

MADDE 60- (1) Üçüncü sınıf kuaför ve berber salonu aşağıdaki özel hükümlere tabidir:

- a) Çalışanlar, ustalık ve kalfalık belgesine veya çıraklık sözleşmesine sahip olacaktır.
- b) Çalışanlar, işyerince belirlenen iş önlüğü giyecektir.
- c) Şehir şebekesine bağlı akar sıcak ve soğuk su tesisatı veya musluklu yeterli depo bulundurulacaktır.
- ç) Dışarıdan bakıldığında içerisi görünmeyecek şekilde tedbir alınacaktır.
- d) Zemini su geçirmez madde ile kaplı olacak ve ızgaralı sifon olacaktır.
- e) Duvarlar su geçirmez madde ile kaplı veya yağlı boyalı olacaktır.
- f) Çalışma masaları mermer veya su geçirmez bir madde ile kaplı olacaktır.
- g) Isıtma yeterli seviyede olacaktır.
- ğ) Bu tür yerde askılık bulundurulacaktır.

Hamam, sauna, yüzme havuzu ve duşlu banyolar için ortak hükümler

MADDE 61- (1) Hamam, sauna, yüzme havuzu, duşlu banyo ve benzeri yerler aşağıdaki ortak hükümlere tabidir:

- a) Hamam; soyunma, yıkanma ve dinlenme yeri olmak üzere üç bölümden oluşacaktır.
- b) Çalışanların saç, sakal ve tırnakları kesilmiş ve temizlenmiş olacak, hastalıklarının bulunmadığına ilişkin sağlık raporu bulunacaktır. Bu raporlar altı ayda bir yenilenecektir.
- c) Müşteriler için kullanılan havlu ve benzeri takımlar ayrı olacak ve her kullanımdan sonra yıkanacak ve dezenfekte edilecektir.
- ç) Kese, lif, sünger gibi müşteri temizliğinde kullanılacak malzemeler sıhhi şartları haiz olacak ve her kullanımdan sonra usulünce temizlenecektir.
- d) Bu yerlerin dışı açılan kapıları iç içe çift olacak ve her iki tarafa asılacaktır.
- e) Müşterilerin soyunup, giyinme yerleri ikametgâhla ayrılmış olacak ve uygun yerlerinde bir termometre ile yıkama ve duş tarifelerini gösterir levha çerçeve ile asılı bulundurulacaktır.
- f) Soyunma ve giyinme yerlerinde ve hamam içerisinde kullanılacak terlikler plastikten mamül ve nalınlar daima temiz olacaktır.
- g) Buraların tabanı kolay yıkanan ve temizlenebilen cinsten mermer veya mozaik gibi maddelerle kaplı olacaktır.
- ğ) Yeni ruhsat alacak hamam, duşlu banyo, saunalar soyunup giyinme yerleri merkezi ısıtma usulü ile ısıtılacak, burada ısı 20 derecenin altına düşürülmeyecektir.
- h) Bu yerlerin soyunma ve yıkanma yerlerindeki camlar ve çerçeveler sağlam ve muntazam olacaktır.
- ı) Bu gibi yerlerin içi daima açık renk badana boyalı olacaktır.
- i) Kirli takımlar mutlaka her müşteri için temizleri ile değiştirilecektir ve kullanılmış olanlar sabunlu, sodalı su ile yıkanıp, kuruduktan sonra ütülenecektir. Yıkama sırasında dezenfektan olarak hipoklorit kullanılacak, yıkama suyuna hipoklorit, saf olduğu takdirde 1/300 oranında katılacaktır. Piyasada kullanılan ve çamaşır suyu diye anılan, takriben içinde %20 oranında hipoklorit bulunan mahlul kullanıldığı takdirde bu oran 1/60 olacaktır.
- j) Kirli, yıpranmış ve yırtılmış peştamal ve havlu takımları kullanılmayacaktır.
- k) Yıkanma yerleri ile umumi tuvaletlerin tabanı mermer, mozaik veya karo mozaik ile döşeli olacak ve tabanın uygun yerlerinde mecra, mecra bulunmayan yerlerde sabit ve fosseptik çukurlara bağlı ızgaralı ve sifonlu delikler oluşturulacaktır.
- l) Yıkanma yerleri ve umumi tuvaletlerin tabandan itibaren duvarları 1,5 (bir buçuk) metre yüksekliğe kadar mermer, fayans veya mozaik ile döşenmiş olacaktır.

- m) Yıkama yerleri, umumi tuvalet tabanları ve kurnalar yıkanıp, daima temiz olacaktır.
- n) Hamamlarda duş tertibatı olan en az iki oda bulundurulacaktır.
- o) Hususi temizleme aletleri kullanıldıktan sonra kaynatılacak veya alevden geçirilecek ve %2 lizol mamulüne batırılacaktır.
- ö) Kullanılan alet ve malzemeler tıbbi dezenfektanlar ile sürekli olarak dezenfekte edilecektir.
- p) Bu yerlerde kan alınmayacak, sülük tatbik edilmeyecek ve benzeri hareketler yapılmayacaktır.
- r) Bu yerlerde kirli ve temiz malzemeler açıkta bulundurulmayıp, ayrı ayrı ve kapalı dolaplar içerisinde muhafaza edilecektir.
- s) Buralarda kahve ve çay ocağı bulundurulduğu takdirde çay ocağı hakkındaki hükümlere uyulacaktır.
- ş) Buralarda berber bulunduğu takdirde erkek berberleri hakkındaki hükümlere tabidir.

Hamamlar için özel hükümler

MADDE 62- (1) Hamamlar aşağıdaki özel hükümlere tabidir:

- a) Hamamlar, soyunma, yıkanma ve dinlenme yeri olmak üzere üç bölümden oluşacaktır.
- b) Çalışanlar saç, sakal ve tırnakları kesilmiş ve temiz giyimli olacak, sıhhatli olduğuna dair sağlık raporu olacak, bu raporlar altı ayda bir yenilenecektir.
- c) Müşteriler için kullanılan havlu ve benzeri takımlar ayrı olacak ve her kullanımda sonra yıkanacak ve dezenfekte edilecektir.
- ç) Kese, lif ve sünger gibi müşteri temizliğinde kullanılacak malzemeler sıhhi şartları haiz olacak her kullanımdan sonra usulünce temizlenecektir.
- d) Hamamlar, yetkili idareler tarafından özelliklerine ve sunduğu hizmet durumuna göre birinci sınıf, ikinci sınıf ve üçüncü sınıf olarak sınıflandırılabilir.

Saunalar için özel hükümler

MADDE 63- (1) Saunalar aşağıdaki özel hükümlere tabidir:

- a) En az beş adet soyunma kabini bulunacaktır. Yıkama yerlerinden başka en az iki adet soğuk ve sıcak duş yeri bulundurulacaktır.
- b) Sauna odası en az 9 metreküp olacak, sauna odasının etrafı fırınlanmış gürgen ağacı ile kaplı olacak ve kademeli oturma yerleri bulundurulacaktır.
- c) Sağlık ve hijyen yönünden saunaya girmesinde sakınca bulunan kişilere yönelik uyarıcı levhalar konulacaktır.
- ç) Kabinlerde, sıcaklığı gösteren termometre bulundurulacaktır.
- d) Saunalar yetkili idareler tarafından özelliklerine ve sunduğu hizmet durumuna göre birinci sınıf, ikinci sınıf ve üçüncü sınıf olarak sınıflandırılabilir.
- e) Bu yerlerde en az beş adet soyunma kabini, yıkama yerlerinden başka en az iki adet soğuk ve sıcak duş yeri olacak, soğuk su havuzu olması halinde yüzme havuzlarında istenilen kurallara uyulacak ve sürekli olarak uzman personel tarafından dezenfekte edilecek ve klorlanacaktır.
- f) Sauna odası en az 9 metreküp olacak, sauna odasının etrafı fırınlanmış gürgen ağacı ile kaplı olacak ve kademeli oturma yerleri bulundurulacaktır.

g) Sağlık ve hijyen yönünden saunaya girmesinde sakınca bulunan kişilere yönelik uyarıcı levhalar konulacaktır. Oturulan yerler, duvarlar, terlikler, havlular gibi diğer malzemeler sürekli olarak dezenfekte edilecek, her müşteriye ayrı ayrı malzeme verilecektir.

Yüzme havuzları için özel hükümler

MADDE 64- (1) Yüzme havuzları aşağıdaki hükümlere tabidir:

- a) Havuzda kullanılan klor miktarı uzman mütehassıslarca belirlendikten sonra belirlenen miktar kadar kullanılacaktır. Buralarda kullanılan havlu ve terlik gibi malzemeler sürekli olarak dezenfekte edilecektir.
- b) Yüzme havuzlarının suyu denizden veya şehir şebekesinden temin edilse dahi, otomatik cihazlarla klorlanmadan halkın istifadesine sunulması yasaktır.
- c) Havuz her hafta suyu boşaltılıp klorlu su ile fırçalanarak yıkanıp, temizlenecektir.
- ç) Bu yerlerde yeteri kadar umumi tuvalet ve lavabo olacak, umumi tuvalet çıkışları direkt olarak havuzlara açılmayacaktır.
- d) Bu yerlerde havuza girmeden ve havuzdan çıktıktan sonra kullanılması için yeteri kadar duş bulundurulacaktır.
- e) Duş alınmadan havuza girilmeyecektir.
- f) Havuza girmek isteyenlerin mantar, sarılık, AIDS gibi bulaşıcı hastalık olmadığına dair doktor raporu sunmaları şarttır.
- g) Duşların sularını havuza akıtmak yasaktır.
- ğ) Müşterilerin beraberinde getirdikleri köpek ve kedi gibi hayvanların havuza alınması yasaktır.
- h) Bu yerlerde, mayo ve havlu gibi eşyaları kiraya vermek yasaktır.
- ı) Soyunma yerlerine kapasiteyi aşan müşteri alınmayacaktır.
- i) Her zaman yardıma hazır bir tabip, bir yüzücü ve iki cankurtaran bulundurulacaktır.
- j) Bu tür yerde İlkyardım odası ve ilkyardım dolabı oluşturulması şarttır.

DOKUZUNCU KISIM

Hububat, Zahir, Yem, Kuru Sebze, Kuruyemiş, Kahve, Kakao, Çay, Patates, Soğan, Yumurta ve Her Türlü Gıda Maddeleri, LPG, CNG, Odun, Kömür, Kâğıt-Metal-Plastik Hurda, Kum, Çakıl, Çimento, Kimyasal Madde ve Benzeri İşyerleri Depo ve Bayilerinin Uyacağı Emir ve Yasaklar

BİRİNCİ BÖLÜM

Hububat, Zahir, Yem, Kuru Sebze, Kuruyemiş, Kahve, Kakao, Çay, Patates, Soğan, Her Türlü Gıda Maddeleri, LPG, CNG Depo ve Bayileri Gıda depo ve bayileri için genel hükümler

MADDE 65- (1) Gıda depo ve bayileri aşağıdaki genel hükümlere uymak zorundadır:

- a) Besin maddelerini dış etkilere karşı koruyacak ve kirlenmesine mani olacak nitelikte olması zorunludur.
- b) Tabii veya suni havalandırma tertibatının olması zorunludur.
- c) İstif edilen mallar arasında en az 1 metre geçit bırakılacaktır.
- ç) Pencerelerde delikleri 2 milimetreyi geçmeyen tel kafes bulundurulacaktır.
- d) Çuval içindeki maddeler palet tabir edilen ızgara üzerinde depo edilecektir.
- e) Kapı ve pencereler ateşe dayanıklı malzemeden yapılmış olacaktır.
- f) Kuruyemiş depolarında ahşap yazıhane veya asma kat yapılamaz.
- g) Çalışanların bej renkli iş gömleği giymesi zorunludur.

Sebze, meyve, konserve depoları

MADDE 66- (1) Sebze ve meyve konserve depoları aşağıdaki hususlara tabidir:

- a) Bu tür yerde tabii veya suni havalandırma tertibatı olacaktır.
- b) Gündüz ışığı yeterli olmadığı yerlerde elektrikli ışıkla aydınlatılması zorunludur.
- c) Çalışanlar bej renkli iş gömleği giymek zorundadır.
- ç) Vasıfları yazılı etiketi olmayan konserve depoları bulundurmamak ve satmak yasaktır.
- d) Lüzumlu telefon numaralarının bulundurulması zorunludur.

Meşrubat, memba içme ve kullanma suları depoları

MADDE 67- (1) Meşrubat, memba içme ve kullanma su depoları aşağıdaki hükümlere tabidir:

- a) Yükleme ve boşaltma sırasında trafiği engelleyen yerlerde deponun açılması yasaktır.
- b) Memba, içme ve kullanma suları hakkında Sağlık Bakanlığının Kaynak Suları Yönetmeliği hükümleri uygulanır.
- c) Lüzumlu telefon numaralarının bulundurulması zorunludur.
- ç) Çalışanların bej renkli iş gömleği giymesi zorunludur.

Soğuk hava depoları

MADDE 68- (1) Soğuk hava depoları aşağıdaki hükümlere tabidir:

- a) İşin gerektirdiği oda ve bölmelerin yapılması, bu yerlerin tesisat ve teknik donanımlarının olması mecburidir.
- b) Depo ana kapısından başka, giriş çıkışlarda sıcaklığı etkilememesi amacıyla ikinci bir kapının olması mecburidir.
- c) Pencerelerde delikleri 2 milimetreyi geçmeyen tel kafes olması zorunludur.
- ç) Her odanın içinde zil tertibatlı birer ısıyayar, diğer adıyla termograf ve ikişer termometre bulundurulması zorunludur.
- d) Besin maddeleri, tabana temas etmeyecek şekilde ızgara ve raflar üzerine seyrek olarak istif edilecek, çuval ya da koli arasına çıtalar konulacak, çengellere aralıklı olarak asılacak, istifler arasında serbest geçişler olacak, birbirine kokusu sinen değişik besin maddeleri bir arada olmayacak ve niteliği bozulmuş, ambalajı açılmış maddeler bulundurulmayacaktır.
- e) Konserve, taze balık, kümes hayvanı, tavşan ve kanatlı av hayvanı, sebze ve meyve, yumurta, yemeklik yağ, süt ve süttten yapılmış besin maddeleri dışındakilerin depoya kabul edilmesi yasaktır.
- f) Bu tür yerde, tavşan ve kanatlı av hayvanlarının iç organları çıkarıldıktan sonra asılı olarak muhafaza edilmesi zorunludur.
- g) Kümes hayvanlarının tüyleri yolunmuş, iç organları çıkarılmış, ayakları hanep mafsalından kesilmiş olarak muhafaza edilmesi zorunludur.
- ğ) Çiğ balıkların niteliğini bozmayan raf ve ızgaralarda muhafaza edilmesi zorunludur.
- h) Tuzlu balıkların kapalı kaptan veya teneke ambalajla muhafaza edilmesi zorunludur.
- ı) Yumurta sandıklarının yanlarda 8 ile 10, alt ve üstlerde ise 3 ile 5 santim ara verilerek istif edilmesi zorunludur.
- i) Yaş meyve ve sebzelerin ambalajlı şekilde muhafaza edilmesi zorunludur.
- j) Hayvani yağ, yumuşak peynir, krema ve yoğurt gibi süttten yapılmış besin maddelerinin her tarafı kapalı ve sızdırmaz kaplar içinde; kaşar, gravyer gibi sert peynirlerin de ambalajlı ve açık olarak ayrı bölümlerde muhafaza edilmesi zorunludur.

k) Pastırma, sucuk ve diğer konserve etlerin ambalajlı olarak açık raf ve çengellerde muhafaza edilmesi zorunludur.

l) Soyunma, yemek yeme, temizlenme yerleri ve besin maddelerinin depoları, umumi tuvaletle doğrudan bağlantılı olamaz.

m) İşçilerin soğuk hava depolarında çalışabilir raporunun olması zorunludur.

n) Yetkili kurumlarca tasdik edilmiş ve depoya giren çıkan maddeleri kaydetmeye yarayan defterin olması zorunludur.

LPG, CNG depo ve bayileri

MADDE 69- (1) LPG: Sıvılaştırılmış petrol gazı, CNG: Sıkıştırılmış ve yoğunlaştırılmış doğalgaz depo ve bayileri aşağıdaki hükümlere tabidir:

a) Meskûn mahal içerisinde LPG ve CNG depoları açılmaz.

b) Meskûn mahal içerisinde LPG bayisi açılması halinde bu yerlerde havalandırma yeterli olacaktır.

c) Yangına karşı her türlü önlem alınması zorunludur.

ç) Okul ve benzeri yerlerin yakınında LPG bayi açılmaz.

d) LPG bayilerinde 250 kilogramdan fazla tüp bulundurulamaz.

e) Bu tür yerlerin açılması esnasında Türk Standartları Enstitüsü Kurumunun belirlediği kurallara uymak zorunludur.

f) Denetim elemanlarına her türlü kolaylığın gösterilmesi zorunludur.

g) İlgili kuruluşlardan gerekli izinler alınmış olsa dahi belediyeden ruhsat alınmadan bu tür yerlerin açılması yasaktır.

ğ) Teftişlerde gösterilmek üzere belediye teftiş defteri bulundurmak zorunludur.

h) LPG bayilerinin araçla tüp dağıtımı esnasında ses yükseltici cihazlarla anons yapması yasaktır.

ı) Diğer kamu kurum ve kuruluşlarının bu konudaki yetkileri saklıdır.

İKİNCİ BÖLÜM

Odun, Kömür, Hurda Kâğıt, Metal, Plastik ve Kum, Çakıl, Çimento, Kimyasal Madde Depoları

Odun, kömür, hurda, kum-çakıl ve kimyasal madde depoları

MADDE 70- (1) Odun, kömür, hurda kâğıt metal, plastik, kum, çakıl, çimento, kimyasal madde depoları ve benzeri yerler aşağıdaki hükümlere tabidir:

a) Şehir içerisinde ve meskûn mahallerde paketlenmemiş odun kömür, kum, çakıl, çimento, kimyasal madde, hurda kâğıt, metal, plastik malzeme depoları açılmaz.

b) Odun ve kömürlerin depolandığı alan kapalı mekân olamaz.

c) Depo etrafi sağlam direklerle sabitlenip, içerideki malzemenin dışarı dökülmesini önleyecek şekilde tel örgü ile çevrilmiş olacaktır.

ç) Bu depolarda, ilgili belediyeden alınmış itfaiye raporu ve bu rapor doğrultusunda gerekli yangın söndürme malzemesi bulundurulacaktır.

d) Odun depolarında motorlu testere gibi gürültü yapıcı aletlerle kesim yapılamaz.

e) Depolama alanı içerisinde idari işler için kullanılmak üzere hizmet binası oluşturulabilir.

f) Odun ve kömür depoları, ruhsatında gösterilen miktar haricinde yakacak malzemesi bulunduramaz.

- g) Bu işyerlerine araç giriş çıkış yerleri ilgili belediyenin onayı ile düzenlenebilir, belediyeden izin alınmadan özel giriş tertip etmek, yolun ve kaldırımın evsafını bozmak yasaktır.
- ğ) Hurda kâğıt, metal, plastik, kum, çimento, kimyasal madde depoları meskenlerden uzak alanlarda ve ilgili kurumlarca belirlenecek yerlerde alakalı Kanun ve Yönetmeliklerin öngördüğü şartların yerine getirilmesinden sonra açılabilir.

ONUNCU KISIM

Toplu Taşıma, Genel Taşıt, Taksi, Dolmuş, Hatlı Yolcu Minibüsü, Fabrika ve Okul Servisleri, Araç Sahipleri, Araç Kullanıcı ve Yolcuların, Durak ve Otopark İlgililerinin Uyması Gereken Emir ve Yasaklar

BİRİNCİ BÖLÜM

Toplu Taşıma, Genel Taşıt, Taksi, Dolmuş, Hatlı Minibüs, Fabrika, Okul Servisleri, Araç Sahipleri ile Kullanıcı ve Müşterilerin Uyması Gereken Emir ve Yasaklar

Taksi, minibüs, okul ve iş servisi ile kullanıcıları ve müşterileri

MADDE 71- (1) Toplu taşıma vasıtalarından taksi, dolmuş, hatlı minibüs, fabrika ve okul servisi gibi araçlar, kullanıcıları ve yolcular aşağıdaki hükümlere tabidir :

- a) Genel taşıt araçlarına, küçük çantalar haricinde yolcuları rahatsız edecek, geliş ve geçişleri engelleyecek bavul, valiz, sepet, sandık, LPG tüpü gibi eşyalarla ve ayrıca yağlı, kirli, tozlu elbiselerle ve evcil hayvanlarla binmek yasaktır.
- b) Araçlarda yasaklanmış yanıcı, parlayıcı ve patlayıcı eşya taşımak yasaktır.
- c) Toplu taşıma araçlarına biniş ve inişleri güçleştirecek fiil ve hareketlerde bulunmak, yolcular inmeden vasıtaya binmek yasak olup, tayin edilen giriş çıkış nizamına uymak zorunludur.
- ç) Ruhsatsız ve izinsiz olarak yolcu taşımak yasak olup, ruhsatını araçta bulundurmamak zorunludur.
- d) Fabrika, okul ve işyeri servisleri, ulaşım koordinasyon merkezi kararlarına ve taraflar arasında belirlenen sözleşme hükümlerine uymak zorundadır.
- e) Şehir içi cadde ve yollarda trafik düzeni ve güvenliğini sağlamak için ilgili kurumlarca alınan kararlara uymak zorunludur.
- f) Belirlenen saatler dışında, ulaşım koordinasyon merkezince tespit edilen bölgelere ya da yayalaştırılmış yollara iş makineleri, kamyonlar, otobüsler ve diğer araçlarla girmek yasaktır.
- g) Ulaşım Koordinasyon Merkezi (UKOME) kararı ile trafiğe yasaklanan caddelerde at arabası ile trafiğe çıkmak ve dışkı torbası ile ilgili tedbir alınmadan yollarda atlı araba ile dolaşmak yasaktır.
- ğ) Araçların içini ve dışını temiz bulundurmamak zorunludur.
- h) Ticari taksilerde taksimetre açmadan yolcu taşımak, yolcuyu istediği yol haricinde başka yollardan götürmek, sahtecilik yapmak, arızalı taksimetre ile faaliyetini sürdürmek yasaktır.
- ı) Taksi sürücüleri tarafından mesafe, trafik yoğunluğu ve iklim şartları gibi bahanelerle yolcu çağrılarında ilgisiz kalmak yasak olup, yolculara hizmet vermek mecburidir.
- i) Kendilerine tahsis edilmiş duraklarda, belirlenen sayıdan fazla araç bulundurup, bekleme yapmak yasaktır.
- j) Ticari taksi, ticari minibüs, dolmuş ve otobüslerde ücret tarifelerini yolcuların görebileceği yere asmak zorunludur.

- k) Şehirler arası otobüs terminallerinde fiyat ve zaman tarifesinin görünür yara asılması zorunludur.
- l) Minibüs ve otobüs gibi toplu taşıma araç sürücülerinin, durak ve güzergâh haricinde; durması, bekleme yapması, yolcu taşınması, güzergâh dışına çıkması ve trafiği olumsuz etkileyici hareketlerde bulunması yasak olup, son varış noktasına kadar gitmeleri zorunludur.
- m) Otobüs ve minibüslerin durakta uzun süreli yolcu bekleme yasaktır.
- n) Belediye trafik işaret ve levhalarına hasar vermek yasaktır.
- o) Yaya kaldırımı, cadde, sokak, yol ve bunun gibi yerlere, halkın geliş geçişini engelleyecek şekilde araç park etmek, bekleme yapmak, eşya indirmek, buralara motorlu motorsuz araç bırakmak yasaktır.
- ö) Araçların üzerine ilgili belediyeden izinsiz olarak ilan-reklam vesaire yapıştırmak yasaktır.
- p) Otobüs, minibüs, midibüs, traktör, kamyon ve iş makineleri gibi araçları belediyece tahsis edilen garaj ve otoparklar haricindeki yerlere park etmek yasaktır.
- r) Hatlı minibüs, otobüs ve dolmuşlarda belirlenen yolcu adedinden fazla yolcu taşımak yasaktır.
- s) Toplu taşıma araçlarında 0-6 yaş grubundaki çocuklardan koltuk işgal etmediği halde ücret talep etmek yasaktır.
- ş) Tüm toplu taşıma araçlarında, taksilerde ve servis vasıtalarında çalışan personel için belirlenen kıyafet kurallarına uyup, temiz giyimli ve bakımlı olmak zorunludur.
- t) Araçların seyri esnasında yayalara su, çamur ve benzeri şeyleri sıçratmak yasaktır.
- u) Araç yıkama esnasında pis suları yollara akıtmak yasaktır.
- ü) Hatlı minibüslerde muavinle çalışmak, bağırarak yolcu taşımak, radyo, teyp ve CD bulundurma çalmak ve araçta izin verilenin dışında ilave aksesuar oluşturmak yasaktır.
- v) Bu tür araçların çalışma saatleri dışında faaliyette bulunması yasaktır.
- y) Toplu taşıma otobüs ve hatlı minibüslerin ön tarafına hattını gösterir ışıklı tabela asmak, kapıların sağ ön ve sol yanına hat numaralarını ve sayılarını belirtmek mecburidir.
- z) Yolcuya hakaret edip, kötü muamele yapmak yasaktır.
- aa) Taksi, dolmuş ve diğer toplu taşıma araçları ile birlikte direniş yapmak, taşımacılık yapmamak, taşımacılığı aksatmak, kamu kurum ve kuruluşlarının önünde ya da yollarda, kavşaklarda, köprü alt ve üstlerinde, geçiş noktalarında her türlü gösteri yapmak yasaktır.
- bb) Hizmet esnasında yolcunun ve denetim esnasında da görevlinin istediği evrakları ve bilgileri vermek mecburi olup, ilgili memurlara fiili tecavüz ve darp girişiminde bulunmak yasaktır.
- cc) Toplu taşıma araçlarında yer ayırmak, fazla yer işgal etmek, koltuklarda yatmak, ayak dayamak ve giyilen ayakkabıları çıkarmak yasaktır.
- çç) Belediyenin sorumluluğunda bulunan yolların ve tretuvarların araçlar tarafından zarara uğratılması veya araçların tamirâtı esnasında yolları ve tretuvarları tahrip edecek veya kirletecek fiillerde bulunmak yasaktır.
- dd) Belediye sınırları içerisinde, toplu taşıma araçlarına ait duraklarda motorlu, motorsuz araçlar ile durmak, park etmek ya da bekleme yapmak yasaktır.
- ee) Belediye sınırları içerisinde, toplu taşıma araçlarının, yetkili birimlerce kendisine tahsis edilmiş duraklar haricinde yolcu alması, indirme yapması, bekleme yapması ve park etmesi yasaktır.
- ff) UKOME kararı ile park etmenin ve bu yerlere girmenin kesinlikle yasak olduğu belirlenen yerlerde motorlu ya da motorsuz araçlarla bekleme yapmak, park etmek, yolcu indirip bindirmek yasaktır.
- gg) Bisiklet, motosiklet ve hayvanlarla çekilen araçların girmesinin belediyece yasak olduğu yerlerde bu araçları kullanmak yasaktır.

- ğğ) Toplu taşıma araçlarının kapı ve pencerelerinden tehlikeli olacak şekilde dışarı sarkmak, bu araçların fren, zil, kampana gibi iç tesisatı ve tertibatını karıştırmak yasaktır.
- hh) Toplu taşıma araçlarında yolcuların yangın söndürme cihazı ve ilk yardım çantasını karıştırmaları yasaktır.

İKİNCİ BÖLÜM

Taksi Durağı, Kapalı-Açık Katlı Otopark, Oto Galerilerinde Uyulması Gereken Emir ve Yasaklar

Taksi durakları

MADDE 72- (1) Taksi durakları aşağıdaki kurallara uymak zorundadır:

- a) Bu yerler en az sekiz araba park edebilecek alana sahip olacaktır.
- b) İşletme yazıhanesinde ecza dolabı bulundurulacaktır.
- c) Park alanı tabanı beton, asfalt gibi etrafın kirlenmesine neden olmayacak bir madde ile kaplanacak ve birikinti sular toplama rögarlarına verilecektir.
- ç) Yol üzerindeki duraklar trafiğe mani olmayacak şekilde düzenlenecektir.
- d) Taksi duraklarında telefon ve telsiz sistemi bulundurulacaktır.
- e) Bu yerlerde şoförlerin isimleri ve fotoğrafları görünür şekilde bulundurulacaktır.
- f) Taksilerde şoförle ilgili kimlik bilgileri müşterinin görebileceği şekilde asılı olacaktır.
- g) Çalışanlar, işyerinin belirlediği kıyafeti giyecektir.

Kapalı otoparklar

Madde 73- (1) Kapalı otopark yerleri aşağıdaki kurallara uymak zorundadır:

- a) Bu tür yerlerde kullanım amacına uygun yapı kullanma izni belgesi olacaktır.
- b) Araç giriş ve çıkışları trafiğe aksatmayacak şekilde düzenlenecektir.
- c) Otoparkta, park eden araçların her türlü hasara karşı zorunlu sigortaları yapılmış olacaktır.
- ç) Bu yerlerde yıkama yağlama dışında başka bir faaliyet gösterilemez.
- d) Su ve diğer atıklar kanallara veya fosseptik çukurlarına bağlı olacaktır.
- e) Araçların park edeceği alanlar eni en az 4 metre olacak şekilde işaretlerle ayrılacaktır.
- f) Park için giren araç sahiplerine, aracın plakası, cinsi ve park saatini gösteren belge verilecektir.
- g) Park yerinin zemini beton veya mozaik olacaktır.
- ğ) Park yerinin havalandırılması ve aydınlatılması için gerekli tesisat kurulacaktır.
- h) LPG (Sıvılaştırılmış petrol gazı) ve CNG (Sıkıştırılmış doğalgaz) kullanan araçların kapalı otoparka kabul edilmesi yasaktır.
- ı) Park ölçer aletini park süresine göre ayarlamak mecburidir.
- i) Cihazda ayarlanan park süresini geçirmek yasaktır.
- j) Şehir içinde amme mülkü üzerinde belediyece tespit ve tahsis edilen parkomatlı otoparklarda kısa süre park edecek özel ve ticari vasıta sürücülerinin park fişi almaları mecburidir.
- k) Parkomatlı otoparklara kamyon ve ağır taşıtların girmesi yasaktır.

Açık otoparklar

Madde 74- (1) Açık otoparklar aşağıdaki kurallara uymak zorundadır:

- a) Açık otopark olarak kullanılan kiralık yerin mülkiyet sahibinden tapu tescil belgesine göre muvafakat alınacaktır.
- b) Açık otoparkta yapılacak kontrol kulübesi, prefabrikte veya kolay taşınabilir bir malzemedен yapılacak ve en az 9 metreküp hacme sahip olacaktır.
- c) Bu tür yerler işyeri kapı numarası almak zorundadır.
- ç) Araç giriş ve çıkışları trafiği aksatmayacak şekilde olacaktır.
- d) Açık otoparkın park alanının zemini beton veya asfalt olacaktır.
- e) Otoparktaki müşteri araçlarının her türlü hasara karşı zorunlu sigortaları yapılmış olacaktır.
- f) Kat irtifakı veya kat mülkiyetine haiz ya da inşaata başlama izni alınan yerlerde açık otopark kurulamaz.
- g) Plan değişikliği veya mülkiyet değişikliği nedeniyle oluşacak durumlarda yeni malikin veya maliklerin muvafakati olmadan işletmeye devam edilemez.

Oto galerileri

MADDE 75- (1) Oto galerileri aşağıdaki hükümlere uymak zorundadır:

- a) Oto galerilerinin kapalı kısmında LPG (Sıvılaştırılmış petrol gazı) ve CNG(Sıkıştırılmış doğal gaz) kullanan araç bulundurulamaz.
- b) Oto galerileri mali sorumluluk sigortası yaptırmak zorundadır.

ONBİRİNCİ KISIM

Belediye Gelirleri

Tanıtım ve İlan-Reklâm ile İlgili Uyulması Gereken Emir ve Yasaklar

BİRİNCİ BÖLÜM

Belediye Gelirleri ile İlgili Uyulması Gereken Emir ve Yasaklar

Belediye gelirleri

MADDE 76- (1) Belediye gelirleriyle ilgili aşağıdaki hükümlere uymak zorunludur:

- a) Belediyenin ilgili biriminden izin almadan reklâm, ilan ve tanıtım panosu asmak, dikmek ve takmak yasaktır.
- b) İlan, reklâm, çevre temizlik, eğlence ve emlak gibi belediye harç ve vergilerini zamanında ödemek zorunludur.
- c) Muhatapların, İlan ve Reklâm Yönetmeliği'ne aykırı hareket etmeleri yasaktır.
- ç) Broşür ve diğer materyalleri izinsiz dağıtmak ve çevre görüntüsünü bozmak yasaktır.
- d) Belediye reklâm panolarını izinsiz kullanmak, buralara gayri ahlaki afişler asmak yasaktır.
- e) Süresi dolan bez ve kâğıt afiş gibi ilanları bulunduğu yerden kaldırmak zorunludur.
- f) İşyeri açma izin harcının metrekaresini eksik ödemek yasaktır.
- g) İzin aldığı yerle ilgili işgal harcını zamanında ödemek zorunludur.

İKİNCİ BÖLÜM

Tanıtım, İlan ve Reklâm ile ilgili Uyulması Gereken Kurallar Tanıtım, ilan ve reklâm

MADDE 77- (1) İlan ve reklâmla ilgili aşağıdaki kurallara uymak zorunludur:

- a) Belediye sınırları içerisinde, İstanbul Büyükşehir Belediyesi Tanıtım İlan ve Reklâm Yönetmeliği'ne aykırı, izinsiz ve uygunluk görüşü bulunmadan tanıtım, reklâm ve ilan unsuru konulamaz, takılamaz, dikilemez ve asılamaz.
- b) Belediyenin izni olmadan, herhangi bir şekilde süreli ya da süresiz, tanıtım amaçlı stant kurulamaz, bilgi broşürü ve el ilanı dağıtılamaz, çevre görüntüsü bozulup, kirlenilemez.
- c) Belediyenin reklâm panoları izinsiz kullanılamaz, buralara gayri ahlaki afiş asılamaz, belediyenin almış olduğu reklâm ve ilan kurallarına aykırı hareket edilemez.
- ç) İzinli olanların haricinde bez, kâğıt, boya gibi unsurlarla çevre ve görüntü kirliliği yapılamaz.
- d) Belediyece belirlenmiş olan bez afiş asma yerlerine süreli olarak afiş asılmasının istenilmesi halinde izin almak, süre bitiminde bu yerden toplayıp götürmek zorunludur.
- e) Binaların ön cephelerine dikey ve çıkıntılı vaziyette reklâm, ilan panosu takmak ve asmak yasaktır.

ONİKİNCİ KISIM

Yangından Korunma ve Alınacak Önlemler Yangından korunma önlemleri

MADDE 78- (1) Yangından korunma amacıyla aşağıdaki hükümlere uymak zorunludur:

- a) Her türlü bina ve işyerlerinde itfaiyeye gerekli görülen tedbirlerin alınmış olması zorunludur.
- b) Kapalı çarşı, pasaj, iş hanları, büyük mağazalar, okul, kreş, öğrenci yurdu ve fabrikalarda, otomatik yangın ihbar ve söndürme tesisatı ve de bunlara ilave olarak portatif ilk müdahale cihazı bulundurulacaktır.
- c) Yangın su depolarından su almak, yangın musluklarını gösteren işaret levhalarının yerlerini değiştirmek ve kırarak zarar vermek yasaktır.
- ç) Yangın musluklarının üzerini kapatmak, cadde ve sokaklarda itfaiye aracının geliş geçişini güçleştirecek fiil ve hareketlerde bulunmak yasaktır.
- d) İtfaiyeden izin almadan açıkta kâğıt, bez, paçavra ve çöp gibi şey yakmak yasaktır.
- e) Umumi yerlerde maytap, havai fişek vesaire yakmak, satmak, patlatmak ve atmak yasaktır.
- f) Kori, park ve bahçelerin müsaade edilmeyen yerlerinde ateş yakmak yasaktır.
- g) Yanmaya ve parlamaya müsait maddelerle kıvılcımlı külleri kapı önlerine, sokaklara ve boş arsalara atmak yasaktır.
- ğ) Yangın yerinde çalışırken görevlilerin vazifesini güçleştirecek müdahalelerde bulunmak, hortum üzerinden araba geçirmek ve çalışmalarını engellemek yasaktır.
- h) Umumi garajlar, tamirhaneler, benzin istasyonları ve elbiseleri parlayıcı mayiyle temizleyen fabrikaların atıklarını, bunların toplanmasına özgü yerlerin dışına atmaları yasaktır.
- ı) Kapalı çarşı, pasaj, iş hanı, büyük mağaza, market gibi yerlerde akaryakıt ve patlayıcı madde depo etmek, satmak ve bu gibi yerlerde yanıcı, parlayıcı maddeleri imalatta kullanmak yasaktır.

- i) Her türlü binalarda fenni şartlara haiz yerlerin dışında ateş yakmak yasaktır.
- j) Bacalarda yangına sebebiyet verecek şekilde kurum birikmesini önlemek ve bacaları zamanında temizletmek zorunludur.
- k) Her türlü binalarda, bu işe ayrılmış, korunaklı mahallerin dışında katı, sıvı ve gaz yakacakları depo etmek yasaktır.
- l) Yangın söndürme, can ve mal kurtarma için lüzumlu yardımcı malzeme bulundurulmalıdır.
- m) Yatılacak yerler, hususi okullar, akaryakıt ana ve ara depolarında, patlayıcı madde satılan, depolanan yerlerde ihbar ve alarm tesisatı bulundurulacaktır.
- n) Kütüphane, hastane, kapalı spor salonları, büyük mağazalar, sinema, tiyatro gibi otomatik ihbar tesisatının olmadığı yerlerde görünür bir yere bu durumu belirten yangın planı asılmış olacaktır.

ONÜÇÜNCÜ KISIM

Belediye ve Diğer Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Altyapı, Üstyapı ve Her Türlü Çalışmalarında Gerekli Önlemlerin Alınması İle İlgili Emir ve Yasaklar **Alt yapı ve üst yapı çalışmalarındaki hükümler**

- MADDE 79-** (1) Altyapı ve üstyapı çalışmalarında aşağıdaki hükümlere uymak zorunludur:
- a) Kanalizasyon, yol bakım, yol yapım, doğalgaz, elektrik ve telefon gibi altyapı çalışmalarında dağınık ve çevre kirliliği oluşturacak şekilde çalışılmaz.
 - b) Yaya ve araç trafiğini aksatacak şekilde çalışma yapılamaz.
 - c) Çalışma yapılan alanda gece ve gündüz görülebilecek şekilde ışıklandırma, aydınlatma ve ikaz gibi işaretleri koymak, diğer gerekli tedbir ve önlemleri almak zorunludur.
 - ç) Denetim görevlilerinin ikazlarını dikkate almak zorunludur.
 - d) Yapılan çalışma sonucu oluşan moloz, inşaat kırığı ve asfalt parçaları gibi atıkları bulunduğu yerden kaldırmak zorunludur.
 - e) Çevreye zarar verecek ve rahatsız edecek şekilde gürültülü, tozlu ve kirliliğe sebep olacak şekilde çalışmak yasaktır.

ONDÖRDÜNCÜ KISIM

Uyulması Gereken Çeşitli Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Bu Yönetmelik'te hüküm bulunmayan durumlarda

MADDE 80- (1) Bu Yönetmelik'te hüküm bulunmayan hallerde ilgili özel mevzuatta yer alan hükümler aynen uygulanır.

Özel mevzuat hükümlerine aykırılık

MADDE 81- (1) Bu Yönetmelik hükümlerinden, ilgili özel mevzuat hükümlerine aykırılıkları görülenler uygulanmaz.

Belediyenin sorumluluğu

MADDE 82- (1) Bu Yönetmelik hükümlerinin uygulanmasında Koçarlı Belediyesinin sorumluluğu; görev, yetki ve sorumluluk alanları ile sınırlıdır.

Görevli memura zorluk çıkartmak

MADDE 83- (1) Belediye zabıtasının görev ve yetki alanlarında işlenen kabahatler karşılığında görevli memura zorluk çıkarmak ve mukavemet etmek yasaktır.

Bu Yönetmelik'te yer almayan işyerleri

MADDE 84- (1) Bu Yönetmelik'te yer almayan işyerleri ile ilgili olarak ilgili Yönetmelikler ve genel hükümler uygulanır.

Belediye zabıtalарınca tutanak tanzimi

MADDE 85- (1) Bu Yönetmelik'in 3'üncü maddesinde belirtilen Kanun ve Yönetmelikler ile yürürlükteki mevzuat hükümlerinde belirtilen hususlara uymayanlara, belediye zabıta görevlilerince tutanak tanzim edilerek yetkili birimlere gönderilir ve takibi yapılarak işlem sonuçlandırılır.

İKİNCİ BÖLÜM

Ceza Hükümleri

Cezai hükümler

MADDE 86- (1) Bu Yönetmelik'te belirlenen kurallara uyulup uyulmadığının denetimini Belediye Zabıtalaları ile konusuna göre ilgili belediye görevlileri yapar.

(2) Bu Yönetmelik'te belirtilen kabahatlere, 5326 sayılı Kabahatler Kanun'unun 32'nci madde ve 1608 sayılı Kanun'da belirtilen cezai hükümler uygulanır.

(3) Belediye encümeni kararı ile verilen idari para cezası veya cezalarına rağmen, emre aykırı davranışın devam etmesi durumunda; 1608 sayılı Kanun'un 5728 sayılı Kanun'la değişik 1 inci maddesine göre, "yasaklanan faaliyetin menine karar verilir" amir hükmünden hareketle; yasaklanan faaliyetin men cezası ancak işyerinin kapatılması suretiyle yerine getirilebileceğinden ve aksi halde cezanın uygulanması mümkün olmayacağından; belediye encümeni kararıyla ve süresini de belediye encümeninin belirleyeceği işyeri kapatma (ticaret ve sanattan men) cezası verilir.

(4) Yazılı uyarı ve para cezalarına rağmen emre aykırı davranışın devam etmesi halinde 15 güne kadar ticaret ve sanat icrasından men cezası Belediye Encümeni kararıyla uygulanır.

(5) Kişilerin tek tek veya toplu olarak eğlenmesi, dinlenmesi veya konaklaması için açılan otel, motel, pansiyon, kamping ve benzeri konaklama yeri, gazino, pavyon, meyhane, bar, birahane, içkili lokanta, taverna ve benzeri içkili yerler; sinema, kahvehane ve kiraathane, kumar ve kazanç kastı olmayan bilgi ve maharet artırıcı veya zekâ geliştirici nitelikteki elektronik oyun alet ve makineleri, video ve televizyon oyunları, elektronik oyun yeri, internet kafe ve benzeri yerler umuma açık istirahat ve eğlence yeri sayılır ve buralarda açma- kapama saatlerine riayet edilmemesi halinde ilgilileri hakkında 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu'nun 5259 sayılı Kanun ile değişik 6'ncı maddesi hükmüne göre işlem yapılır.

(6) Bu maddede öngörülen idari para cezaları, belediye sınırları içinde belediye encümeni, belediye sınırları dışında il daimi encümeni tarafından verilir.

(7) Verilen idari para cezalarına dair kararlar ilgililerine 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine göre tebliğ edilir.

(8) Bu cezalara karşı tebliğ tarihinden itibaren en geç on beş gün içinde yetkili idare mahkemesine itiraz edilebilir. İtiraz, idarece verilen cezanın yerine getirilmesini durdurmaz. İtiraz üzerine verilen mahkeme kararı kesindir.

(9) İdari para cezaları 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre tahsil olunur.

(10) Bu maddede belirtilen aynı kabahatleri bir yıl içinde tekrar işleyen hakkında, en son uygulanan para cezası bir kat artırılarak uygulanır.

(11) Ruhsatsız ve izinsiz olarak açılıp, çalıştığı tespit edilen umuma açık istirahat ve eğlence yerleri, belediye zabıta görevlilerince düzenlenen tutanak sonucunda re'sen sanat ve ticaretten men edilmek üzere mühürlenir ve bu husus o yerin mülki idari amirliğine ve belediye ruhsat birime yazı ile bildirilir.

(12) Beldede ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi ve kayıt altına alınması amacıyla izinsiz satış yapan seyyar satıcılar faaliyetten men edilir. Cezası ödenmeyerek iki gün içinde geri alınmayan gıda maddeleri ilgili birim amirinin onayı ile gıda bankalarına, cezası ödenmemiş otuz gün içinde geri alınmayan gıda dışı mallar ise yine zabıta müdürlüğünün teklifi ile kurulan inceleme komisyonun tespiti üzerine, belediye başkanının onayı ile imza karşılığında yoksullara verilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Yürürlük ve Uygulama

Uygulamaya ilişkin hususlar

MADDE 87- (1) Cezai müeyyidenin tatbikinde aşağıdaki hususlara uyulacaktır:

a) Kişi hakkında uygulanan ceza kararlarının bir sureti ilgisine verilmek suretiyle tebliğ edilmelidir. İlgilisi kararı tebellüğden kaçınırsa 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine göre işlem yapılacaktır.

b) Zabıt varakaları mahallinde ve görgü sonucu tanzim edilecektir.

c) Zabıt varakasında Kanun ya da Yönetmelik madde numarası ve açıklamaları yazılacaktır.

ç) Bu Yönetmelik'te belirlenen kuralların ihlalinin ticari faaliyet çerçevesinde olması halinde, fiilini işleyen durum dikkate alınarak işlem yapılacaktır.

d) Zabıt varakaları en geç yedi gün içinde belediye encümenine sevk edilecektir.

e) Resmi bayram, genel tatil gibi durumlarda mesainin başlangıç günü dikkate alınacaktır.

(2) Alınan kararların uygulanmasında şu hususlara dikkat edilir:

a) Bu Yönetmelik kapsamındaki kabahatlerden dolayı alınan faaliyetten men kararı ilgisine tebliğ edilecek. Bozulabilecek malların, zaruri ve şahsi eşyalarının alınması ve işyerinin kapatma işlemine hazırlanması için ilgisine azami 24 saat süre verilecektir.

b) Verilen 24 saatlik sürenin dolması ile kapatma anında; işyeri sahibi veya kanuni temsilcisinin hazır bulundurulması sağlanacaktır.

c) Yangın, su baskını, hırsızlık gibi durumları önleyici tedbirler ilgisine aldırılacaktır,

ç) İşyerinin pencere ve kapılar kapatılarak dışarıyla teması kesilecektir.

d) İşyerinin dışa açılan bütün kapıları mühürlenecektir.

e) Kapatma tutanağında kapatma nedeni, tarihi ve saati belirtilir ve hazır bulunanlarca imzalanacaktır.

f) İşyeri sahibi veya kanuni temsilcisinin imzadan kaçınması halinde bu durum tutanakta belirtilecektir.

g) Encümen kararı ile sanat ve ticaretten men edilen işyeri, kararda belirtilen süreden önce açılırsa mühür fekki tutanağı düzenlenerek cumhuriyet savcılığına suç duyurusunda bulunulur ve işyeri yeniden mühürlenir. Süresinin dolması durumunda mühür açma ve teslim tutanağı tanzim edilerek, işyeri sahibine veya temsilcisine teslim edilecektir.

Yönetmelik'teki hususları uymayanlara yapılacak uygulama

MADDE 88- (1) Bu Yönetmelik'te belirlenen kurallara aykırı hareket edilmesi halinde aşağıdaki detaylar takip edilecektir:

a) Kurallara aykırı hareket edildiğine memurun bizzat şahit olduğunda, alınan yazılı ya da sözlü bir şikayette olay mahalline varıldığında memur tarafından kural ihlalinin görülmesi ve bu ihlali gerçekleştirenin bizzat tespiti veya civardaki kişilerin yazılı veya şifahi şahitliği ile cezai müeyyide uygulanır.

b) Kural ihlalindeki delilinin olay mahallinde bulunması ancak ilgisinin tespit edilmesine rağmen kişiye ulaşılamaması durumunda yapılacak araştırma sonucunda ilgilisi bulunduğu cezai müeyyide uygulanır.

c) Kural ihlali yapıldığı başka bir resmi kurum tarafından belgelenmiş, kimlik bilgisi ve açık adresi tespit edilmiş ve suç konusu görev ve sorumluluk dahilinde ise, o kişiye belediye zabıtalrı tarafından cezai müeyyide uygulanır.

Yürürlük tarihi

MADDE 89- (1) Bu Yönetmelik Koçarlı Belediye Meclisince 06/10/2015 tarihli ve 2015/..... sayılı kararı ile kabul edilerek, mülki amirliğin .././2015 tarihli ve sayı ile onaylanmış olup, uygun araçlarla halka duyurulduktan sonra yürürlüğe girer.

Bu yönetmelik yürürlüğe girdiği andan itibaren 06.11.2006 tarih ve 33 sayılı belediye meclis toplantısındaki kabul edilen yönetmelik hükümleri (11.Bölüm Pazaryerleri hariç)ortadan kalkar.

Bu Yönetmelik'te bulunmayan işyerleri

MADDE 90- (1) Bu Yönetmelik'te bahsedilmeyen işyerleri hakkında o işyeri ile ilgili olarak, diğer işyerlerine uygulanan benzeri hükümler uygulanır.

Yürütme

MADDE 91- (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Belediye Başkanı yürütür.

İşbu Yönetmelik 91 madde ve 51 sayfadan ibarettir.

Şeklindeki;

Koçarlı Belediyesi İdari Yaptırım Yönetmeliği'nin 5393 Sayılı Belediye Kanununun 15.maddesinin b bendine istinaden kabul edilmesine oybirliğiyle karar verilmiş olup 2.gündem maddesinin görüşülmesine geçilmiştir.

08.10.2015
Mutlu ÖZTÜRK
Belediye Başkanı

Taşkın DEMİR
Katip Üye

Gülşah AYDIN VERİM
Katip Üye

